

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1998

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΓ'

Πέμπτη 6 Αυγούστου 1998

Αθήνα, σήμερα στις 6 Αυγούστου 1998, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.38' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Α' σύνθεση), για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κύριοι συνάδελφοι, θα συνεχιστεί η συζήτηση επί των άρθρων του νομοσχεδίου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: "Ρύθμιση εργασιακών σχέσεων, σύσταση Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας και άλλες διατάξεις". Το άρθρο 5 θα συζητηθεί αύριο, όπως πρότεινε ο κ. Κωστόπουλος, μαζί με τις διατάξεις για τον Ο.Α.Ε.Δ.

Σήμερα μπορούμε να συζητήσουμε το δεύτερο κεφάλαιο. Αύριο θα συζητηθούν οι διατάξεις που αφορούν την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των ανέργων, τα ζητήματα του Ο.Α.Ε.Δ. και την επαγγελματική κατάρτιση.

Κύριε Υπουργέ, έχετε καταθέσει μία τροπολογία;

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Δεν έχω καταθέσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Δεν έχετε καταθέσει καμία τροπολογία. Μόνο τροπολογίες των Βουλευτών έχουμε.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Έχουμε συμμορφωθεί με τις υποδείξεις σας, κύριε Πρόεδρε, και δεν έχουμε φέρει καμία τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Είστε πολύ καλός και φέρετε πιστό.

Επομένως σήμερα θα συζητήσουμε το κεφάλαιο Β. Το άρθρο 5 θα συζητηθεί αύριο με το κεφάλαιο Γ. Είμεθα σύμφωνοι;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεπώς το Τμήμα συνεφώνησε.

Ο κ. Παπαγεωργόπουλος έχει ζητήσει το λόγο. Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, για να μην αντιδικούμε με τους Αντιπροέδρους, ας οριστεί χρόνος ομιλίας δεκαπέντε λεπτών. Τα άρθρα είναι έντεκα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συμφωνώ. Για τους εισηγητές και τους ειδικούς αγορητές δεν τίθεται θέμα.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Το είπα, κύριε Πρόεδρε, γιατί χθες μετά τα δέκα λεπτά άρχιζε το "πρεσάρισμα".

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το πρόβλημά μας είναι μετά σε άλλους συναδέλφους, που μιλάνε, πέρα από μια σχετική άνεση που πρέπει να έχουν, επειδή βάζουμε πολλά άρθρα σε μια ενότητα.

Ο εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Μάτης έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Συζητάμε το δεύτερο κεφάλαιο, το οποίο περιέχει τα άρθρα 6 έως και 17. Μέσα σ' αυτά τα άρθρα περιλαμβάνονται στη λεπτομέρειά τους τα της σύστασης του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας. Πρέπει να πούμε ότι οι όποιες προστατευτικές διατάξεις υπάρχουν στην εργατική νομοθεσία ή στην ασφαλιστική νομοθεσία για τη διαρύλαξη των συμφερόντων των εργαζομένων, στην ουσία τους καθίστανται νεκρό γράμμα, αν δεν υπάρχει αποτελεσματικός ελεγκτικός μηχανισμός, που να εποπτεύει την εφαρμογή τους.

Σήμερα μάλιστα, που υπάρχουν αναπροσαρμογές στη εργασιακή νομοθεσία και που κατά μείζονα λόγο απαιτείται ο ελεγκτικός μηχανισμός να είναι περισσότερο αποτελεσματικός, η όποια προσπάθεια συγκρότησης μιας νέας κοινωνικής πολιτικής, που θα οδηγήσει σε νέες κοινωνικές συμμαχίες, καθίσταται tabula raza. αν απουσιάζει αυτός ο ελεγκτικός μηχανισμός.

Η Επιθεώρηση Εργασίας, που σύμφωνα με το γράμμα και το πνεύμα της 81 Διεθνούς Συμβάσεως Εργασίας μπήκε στην ελληνική νομοθεσία με νόμο του 1955 υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εργασίας, έχει αναγνωρισθεί ως ο κατ' εξοχήν διαμεσολαβητής μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων. Βεβαίως, υπήρχαν ελλείμματα αποτελεσματικότητας. Υπήρχαν και συμψηφισμοί, που ήταν προεκτάσεις του πελατειακού πολιτικού συστήματος, που για πάρα πολλά χρόνια ταλάνιζε την κοινωνία μας.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Από πόσα χρόνια;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Από το 1955 ήταν η Επιθεώρηση Εργασίας. Το πελατειακό κράτος, κύριε συνάδελφε, νομίζω, με θεσμούς που έφερε το ΠΑΣΟΚ, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια τείνει να μηδενίστει. Αυτό το πράγμα είναι κοινή διαπίστωση. Σεις το αμφισβητείτε;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ**)

Με το νόμο για τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση εκτιμήθηκε ότι μέσα στις αρμοδιότητες που πρέπει να αποκεντρωθούν ήταν και η Επιθεώρηση Εργασίας. Αυτές οι υπηρεσίες πήγαν στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση. Ομως πολύ σύντομα υπήρξαν παράπονα δικαιολογημένα, τόσο από τους εργαζόμενους όσο

και από τους εργοδότες, ότι υπήρξε περαιτέρω υποβάθμιση και μεγαλύτερο έλλειψη αποτελεσματικότητας.

Το 1997 υπήρξε μία έκθεση προς την ελληνική Κυβέρνηση, που ήλθε από το Διεθνές Γραφείο Εργασίας και η οποία έλεγε ότι αυτή η αποκέντρωση, που είχε επιλέξει η τότε κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, ήταν αντίθετη με το πνεύμα και το γράμμα της υπ' αριθμόν 81 σύμβασης εργασίας και θα έπρεπε να μπει αυτό το τόσο νευραλγικό ζήτημα για την προστασία των εργαζομένων και για τη διαμεσολάβηση μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών κάτω από την εποπτεία μας κεντρικής αρχής.

Η Κυβέρνηση με τις διατάξεις αυτού του κεφαλαίου, που συζητάμε, αποφασίζει και επαναφέρει την Επιθεώρηση Εργασίας κάτω από την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, όχι για να είναι κάτι που θα επαναλαμβάνει τα παλιά, αλλά για κάτι νέο, κάτι αποτελεσματικό, που θα διασφαλίζει μέσα από τη λειτουργία του την υλοποίηση και διεκπεραίωση της τόσο σημαντικής αποστολής που του ανατίθεται.

Δημιουργείται λοιπόν Σάμα Επιθεωρητών Εργασίας, το οποίο θα έχει δύο αρμοδιότητες. Η πρώτη θα είναι μέσα από διασφάλιση της οργανωτικής αυτονομίας και μέσα από τη οργανωτική αποκέντρωσή του που περιέχει κεντρικές υπηρεσίες και περιφερειακές, θα μπορεί ομοιόμορφα να εκτελεί τα καθήκοντά του και να ασκεί ουσιαστικούς ελέγχους για την προστασία και την εφαρμογή της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.

Ο δεύτερος ρόλος, που του ανατίθεται, είναι να αποτελεί σύμβουλο της Κυβέρνησης και να την ενημερώνει σγκύρως και εγκαίρως για όποια προβλήματα παρουσιάζονται στην υλοποίηση της εργατικής νομοθεσίας. Έτσι θα μπορεί η Κυβέρνηση να εκπονεί πολιτικές και να αντιμετωπίζει τα προβλήματα που παρουσιάζονται.

Το άρθρο 6 προβλέπει σύσταση των επιθεωρητών εργασίας. Το άρθρο 7 καθορίζει τις αρμοδιότητές. Υπάρχουν ειδικές αρμοδιότητες, τόσο ελέγχου για εργατικά ζητήματα καθώς και για ζητήματα ασφαλιστικής νομοθεσίας. Αυτές οι αρμοδιότητες προβλέπονται λεπτομερειακά σε αυτό το άρθρο.

Στο άρθρο 8 προβλέπονται ζητήματα στελέχωσης. Το πόσο σημαντική είναι αυτή η καινοτομία φαίνεται και από την επιλογή των στελεχών του. Θεσπίζονται εφτακόσιες εξήντα θέσεις καθαρώς επιστημόνων διαφόρων ειδικοτήτων, για να αποτελέσουν τους επιθεωρητές εργασίας, που χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες, στους κοινωνικούς, τους τεχνικούς και τους υγειονομικούς. Για τους υγειονομικούς προσλαμβάνονται αμιγώς γιατροί. Επίσης, προβλέπονται περίπου διακόσιες πενήντα προσλήψεις για τη διοικητική και τεχνική υποστήριξη.

Στο επόμενο άρθρο προβλέπονται τα ζητήματα λειτουργίας και διάρθρωσης, τόσο κεντρικής όσο και περιφερειακής, ώστε να υπάρχει, όπως είπα και πριν, ομοιομορφία στη λειτουργία των ελέγχων και παρεμβάσεις έγκαιρες, όταν χρειάζεται να γίνουν.

Επικεφαλής αυτού του Σώματος, το οποίο θα αναφέρεται απευθείας στον Υπουργό Εργασίας, είναι ειδικός γραμματέας, που γι' αυτό συστήνεται τέτοια θέση.

Τα παρακάτω άρθρα προβλέπουν τα ζητήματα λειτουργίας, που καθορίζονται λεπτομερειακά μέσα από ένα προεδρικό διάταγμα. Επίσης στο άρθρο 10 προβλέπονται ζητήματα εκπαίδευσης του προσωπικού.

Με το άρθρο 11 συνιστάται ειδικό Σάμα Επιθεωρητών Εργασίας με αυξημένες αρμοδιότητες, που μπορεί να παρεμβαίνει όπου θεωρείται αναγκαίο και αιφνιδιαστικά, ώστε να αποδίδεται το δίκιο που απορρέει από την εργατική και ασφαλιστική μας νομοθεσία.

Τα επόμενα άρθρα μέχρι και το 14 περιλαμβάνουν ζητήματα που έχουν να κάνουν με την οικονομική κάλυψη των αναγκών, τα ζητήματα υποδομών, κτίρια, εγκαταστάσεις. Επίσης, περιλαμβάνουν και τη διαδικασία αυτοελέγχου, που είναι ασφαλιστική δικλείδα και η οποία προβλέπει κατ' έτος να δημοσιεύεται έκθεση πετραγμένων, η οποία κοινοποιείται και στο Διεθνές Γραφείο Εργασίας αλλά και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έτσι θα υπάρχει η δυνατότητα να ελέγχονται οι πορείες των πετραγμένων των επιθεωρήσεων και συνολικά το έργο του Σώματος

Επιθεωρητών Εργασίας.

Επίσης, στο άρθρο 14 προβλέπεται πώς συνιστώνται τα όργανα κοινωνικού ελέγχου. Και μιλάμε για ένα συμβούλιο που λειτουργεί σε επίπεδο κέντρου, αλλά μιλάμε και για αποκεντρωμένες περιφερειακές επιτροπές, όπου συμμετέχουν οι κοινωνικοί εταίροι, ή αν θέλετε οι κοινωνικοί αντίπαλοι αλλά και η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση.

Το άρθρο 15 περιγράφει λεπτομερειακά ποιες αρμοδιότητες παραμένουν στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση και τα άρθρα 16 και 17 περιλαμβάνουν διατάξεις, που προβλέπουν ποινές και κυρώσεις για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας.

Θεωρούμε, κύριε Υπουργέ, ότι οι ρυθμίσεις των προηγουμένων άρθρων, που χθες ψηφίσαμε, για να μπορέσουν σε ένα μέγιστο βαθμό να έχουν την ανταπόκριση στις προσδοκίες μας, επιβάλλεται να λειτουργήσει το ταχύτερο δυνατό αυτό το Σάμα Επιθεωρητών Εργασίας. Γιατί αλλιώς οι όποιες ρυθμίσεις κωδικοποίησης ή ταξινόμησης ή παρέμβασης στην αναρχία κάποιων μορφών απασχόλησης που υπάρχει, θα παραμείνουν κενό γράμμα, στο μέτρο που θα απουσιάζει ένας μηχανισμός που θα επιβάλλει μέσα από ελέγχους την εφαρμογή της εργατικής και της ασφαλιστικής νομοθεσίας.

Όπως είδατε, κύριε Πρόεδρε, δεν θα εξαντλήσω το χρόνο των δεκαπέντε λεπτών. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Παπαγεωργόπουλος έχει το λόγο.

Κύριε Παπαγεωργόπουλε, θα συμπληρώσετε εσείς το χρόνο!

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ για την παραχώρηση του χρόνου από τον κύριο συνάδελφο, επιφύλασσομα.

Κύριοι συνάδελφοι, η πρώτη συνεδρίαση στα άρθρα του νομοσχεδίου αυτού, στα άρθρα δηλαδή 1 έως 4, αναλώθηκε σε μία συζήτηση, που μπορώ να πω ότι δεν είχε αποτέλεσμα. Η Κυβέρνηση φάνηκε να μην ακούει, να μην ανταποκρίνεται στις συγκεκριμένες προτάσεις βελτίωσης που έγιναν και από το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας και από τις άλλες πλευρές. Τα ερωτήματα και τα ζητήματα που ετέθησαν έμειναν αναπάντητα και ο Υπουργός περιορίσθηκε μόνο σε φραστικές, συντακτικές παρατηρήσεις, τίποτα το ουσιαστικό. Είναι κρίμα που το ενδιαφέρον της χθεσινής συζήτησης εστιάσθηκε στην έντονη αντιδικία της Κυβέρνησης με τον κ. Τσοβόλα, για το ποιο Π.Α.Σ.Ο.Κ. ή ποιο Δ.Η.Κ.Κ.Ι. είναι πολιτικός κληρονόμος του ιδρυτή του Π.Α.Σ.Ο.Κ.

Το πρόβλημα είναι ότι ενδιαφέρεσθε σαν κληρονόμοι που θέλετε το ευεργέτημα της απογραφής, δηλαδή μόνο το ενεργητικό της όποιας πολιτικής παρουσίας και εξορκίζετε και αποτάσσετε το παθητικό, ένα παθητικό που με τα ολέθρια λάθη δημιουργήθηκε και φέρνει σαν αποτέλεσμα τους δείκτες της φτωχείας και της ανεργίας, που σήμερα ερχόμαστε να συζητήσουμε.

Δεν υπάρχουν ενεργητικά βέβαια -μπορώ να πω είναι ασήμαντα- αρνητικά είναι τα περισσότερα και εδώ χρειάζεται τόλμη, να αναλάβετε την ευθύνη των κληρονόμων.

Το δεύτερο που ήθελα να πω είναι ότι μολονότι στην αρχή του νομοσχεδίου είπαμε ότι προπομπός αυτών των ρυθμίσεων ήταν ο φίλος του Πρωθυπουργού, ο καθηγητής κ. Σπράος, ο οποίος σήμερα ξαναχτύπησε. Δηλαδή άνοιξε και κλείνει τον κύκλο. Άνοιξε με όποια προκαταρκτικά είπε, για να προετοίμασει την κοινή γνώμη και σήμερα σαν συντάκτης της έκθεσης του Διεθνούς Νομιματικού Ταμείου, που δημοσιεύεται στις σημερινές εφημερίδες, προτείνει -αυτός ο εξ απορρήτων του Πρωθυπουργού- ομαδικές απολύσεις, ώστε η αγορά εργασίας να γίνει πιο ευέλικτη και ελαστική, πιο σφιχτή εισοδηματική πολιτική. Λέει ότι το μίνι ασφαλιστικό, το οποίο αναγγέλλεται συνεχώς, είναι προς τη θετική κατεύθυνση, αλλά δεν επαρκεί για τη συνολική λύση του ασφαλιστικού. Λέει ότι χρειάζονται μεγάλες τομές στο μεγάλο ασφαλιστικό και αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης, που θα πρέπει να είναι στα εξήντα πέντε ή στα εξήντα επτά σαν ελάχιστος χρόνος συνταξιοδότησης για συντάξεις γηρατούς.

Έτσι λοιπόν είναι να προετοιμαζόμαστε και για τα χειρότερα, μια και ο προάγγελος της πολιτικής σας καθηγητής κ. Σπράος

ξαναχύπησε. Καλό θα ήταν να έχουμε μία υπεύθυνη τοποθέτηση της Κυβερνησης διά στόματος του κυρίου Υπουργού, γιατί αν συνεχισθεί ο κανόνας των ελεγχόμενων επιλεκτικών διαρροών και όλη αυτή η διελκυστίνδα που κράτησε, όσον αφορά τις τωρινές ρυθμίσεις, ένα χρόνο, σίγουρα ούτε όφελος είναι ούτε κέρδος για την πολιτική ζωή και την κοινωνία.

Τώρα, για την ενότητα των άρθρων 6 έως 17 που αφορούν τη σύσταση Επιθεώρησης Εργασίας του ΣΕΠΕ: Τα τονίσαμε στην επί της αρχής συζήτηση και δεν θα αναλώσουμε χρόνο πάλι σ' αυτό. Επιγραμματικά μόνο ξανασημείωνουμε ότι τραυματική ήταν η εμπειρία των κυβερνητικών πειραματισμών, παρά τις διαμαρτυρίες μας, τις αντιρρήσεις μας, τις αντιδράσεις και του κομμάτος μας και άλλων κομμάτων αλλά και συνδικαλιστικών οργανώσεων. Προικίσατε για λόγους που μόνο εσείς μπορεί να ξέρετε συλλήβδην τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση με αρμοδιότητες που δεν μπορεί να έχει και δεν μπορεί να λειτουργήσει, με αποτέλεσμα να διαλυθεί εντελώς, να επέλθει χάος και να αναγκάζεσθε σε μία διαδικασία έμπρακτης νομοθετικής μετάνοιας να ξαναφέρνετε τα πράγματα στην πρωτέρα κατάσταση. Υποχρεωθήκατε άλλωστε και για το ότι εκτεθήκαμε διεθνώς.

Η υπ' αριθμόν 81 Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Συντάγματος, είναι κανόνας ημιξέντων κύρους, μεγαλυτέρου από τον κοινό νόμο κύρους, ελάσσονος βέβαια κύρους από το Σύνταγμα. Άλλα το άρθρο 28 την ενισχύει σαν υπερνομοθετικό κανόνα δικαίου.

Εσείς, λοιπόν, το παραβλέψατε όλο αυτόν τον καιρό, με αποτέλεσμα να εκτεθούμε, όπως είπαμε. Αναγκάζεστε να επαναφέρετε την τάξη και τις αρχές που έπρεπε να εφαρμόζονται, όσον αφορά τον έλεγχο της εργασίας και της απασχόλησης, αλλά κατά τρόπο στρεβλό. Δεν τηρείτε τη Διεθνή Σύμβαση Εργασίας 1981, όπως πρέπει και πάλι θα έχουμε προβλήματα. Δεν τηρούνται οι αρχές και οι κανόνες λειτουργίας, που αφορούν, πρώτον, την αρχή της ενότητας του Σώματος Επιθεωρήσεως Εργασίας.

Δεύτερον, την αρχή της ενιαίας πολιτικής στην άσκηση των καθηκόντων των επιθεωρητών εργασίας.

Τρίτον, την αρχή της πλήρους ανεξαρτησίας της Επιθεώρησης Εργασίας.

Τέταρτον, την αρχή της ικανότητας και πληρότητας των συγκροτούντων το Σώμα Επιθεωρησης Εργασίας για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων τους.

Αντ' αυτών θεσμοθετείτε θέση ειδικού γραμματέα, κομματικού προσώπου αναμφίβολα, πολιτικού προσώπου, που θα ελέγχει τη λειτουργία αυτού του Σώματος. Επομένως πάει περίπατο η αρχή της πλήρους ανεξαρτησίας της Επιθεωρήσεως Εργασίας, που προβλέπεται από την 81 Διεθνή Σύμβαση Εργασίας. Μα, τι πρέπει να κάνετε; Μα, δεν υπάρχει πριν και γιατί να υπάρχει τώρα, για να υπάρχει έλεγχος, για να υπάρχει καθοδήγηση. Γιατί υπάρχουν ημιξέντων αρμοδιότητες, υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες στα χέρια των επιθεωρητών εργασίας και με αυτά πρέπει να ελέγχετε την αγορά, πρέπει να πιέσετε τις παραγωγικές τάξεις, πρέπει να περάσετε τους πολιτικούς σας σχεδιασμούς μέσα και από αυτόν το μοχλό πίεσης. Αυτά είναι τα ζητήματα, για να τα λέμε τα πράγματα με το όνομά τους.

Επίσης, είναι για μας απαράδεκτο και λυπούμαστε που δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με αυτές τις ρυθμίσεις. Ήταν αίτημά μας, το βάζαμε συνεχώς και θα το χειροκροτούσαμε αν το φέρνατε με αγνές προθέσεις και καθαρές κουβέντες, καθαρές διατυπώσεις. Ζητάτε πολλές εν λευκώ εξουσιοδοτήσεις, προεδρικά διατάγματα. Γιατί; Φέρτε ένα νόμο, φέρτε δύο άρθρα παραπάνω, να διευκρινίσετε τις ρυθμίσεις. Δεν μπορούμε να σας εμπιστευθούμε, να σας δώσουμε νομοθετική εξουσιοδότηση εν λευκώ. Και διευκρινίζω γιατί. Διότι ζητάτε -και δεν μπορούμε να στέρξουμε -να έχετε δυνατότητα να στελεχώσετε κατά το δοκούν, να επιλέξετε κατά το δοκούν όλο αυτό το σώμα των επτακοσίων περίπου επιθεωρητών εργασίας. Και μπαίνουν ζητήματα λειτουργικά, ζητήματα κρίσεως, ζητήματα που αφορούν τη σωστή λειτουργία. Και για όλα αυτά ζητάτε εξουσιοδότηση. Όσον μας αφορά σαν Νέα

Δημοκρατία, δεν μπορούμε να σας τη δώσουμε.

Υπάρχουν και άλλα επί μέρους ζητήματα. Έχω να πω δε, ότι και η Ο.Κ.Ε. και η Γ.Σ.Ε.Ε. θέτει ότι θα ήταν αποτελεσματικότερο, όσον αφορά τη λειτουργία αυτού του οργάνου, να προβλέπεται με το νόμο που συζητάμε τώρα η σύνταξη πορίσματος κατά τη διαδικασία απόπειρας συμφιλίωσης του άρθρου 13, όπως επίσης και η υποχρέωση εμφάνισης του εργοδότη ή του νόμιμου εκπροσώπου του. Τους καλούν, δεν πηγαίνουν, και κρίνεται χωρίς αποτέλεσμα η όποια απόπειρα. Ή και να έρθει, πολλές φορές, αν δεν υπάρξει καλή πίστη, πίνουν καφέ και φεύγουν. Θα ήταν σωστό να συντάσσεται ένα πόρισμα, να διατυπώνεται με διακριτικότητα, δεν λέμε να βγάλει δικαστική απόφαση ο επιθεωρητής εργασίας, αλλά να διατυπώνεται η άποψη της υπηρεσίας πολλές φορές, όταν τα πράγματα είναι ξεκάθαρα.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Για το άρθρο 12 λέτε;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Για το 13. Γίνεται αυτός ο θεσμός. Ας τον ενισχύσουμε, λοιπόν, με κάποια δυνατότητα στην τριμερή, να υπάρχει ένα πόρισμα. Αυτό πιστεύω σαν ειρηνευτική διαδικασία πολλές φορές θα εμποδίζει τις υποθέσεις να πηγαίνουν στα δικαστήρια. Άλλα και αν πάει μία υπόθεση στα δικαστήρια, γιατί έχουμε ένα κακόπιστο μέρος, σίγουρα αυτή η υπόθεση δεν θα έχει πάει χαμένα, αλλά θα υπάρχει ένα προδικαστικό θα έλεγε κανείς ζήτημα, ένα είδος δικαστικού τεκμηρίου, που θα διευκολύνει το δικαστή να βγάλει την απόφαση και δεν θα στηρίζεται στο "χ" ψευδομάρτυρα, που θα λέει το άσπρο μαύρο, με ό,τι αυτό συνεπάγεται σε μια διαδικαστική κρίση.

Πιστεύω, λοιπόν, αφού γίνεται, ότι θα πρέπει να εξοπλισθεί και για το συμφέρον και των δύο μερών με αυτήν τη δυνατότητα. Διαφορετικά θα χάσει την ισχύ του πρώτα από όλα. Αν πάνε κάποιοι μία - δύο φορές και δεν έρθει αποτέλεσμα, τελείωση, δεν θα δώσουν σημασία. Θα απαξιωθεί, δηλαδή, όσον αφορά τη δυνατότητα που θα πρέπει να έχει αυτό το όργανο.

Άλλες παρατηρήσεις...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Μιλάτε για το άρθρο 13, κύριε συνάδελφε, για τα όργανα κοινωνικού ελέγχου;

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Το άρθρο 13 είναι στο κείμενο της Γ.Σ.Ε.Ε., που έχω εγώ, γι' αυτό μήπως πέφτω έξω.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Είναι το άρθρο 12.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Μήπως έχει αλλάξει η σειρά των άρθρων; Στο άρθρο 11 μπορεί να πάει.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Στα όργανα κοινωνικού ελέγχου.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Οχι, στα όργανα κοινωνικού ελέγχου. Προβλέπεται η τριμερής και θα δούμε πού μπορεί να μπει. Μπορεί να μπει στο άρθρο 11...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Η τριμερής είναι όργανο του κοινωνικού ελέγχου.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Να μείνουμε στα άρθρα. Το που θα μπει νομοτεχνικά, θα το δείτε. Άλλα τους καλούν πια και δεν πάνε ή πάνε και λένε "γειά σας" και φεύγουν. Δεν έχει νόημα.

Θέλουμε, όταν έχουμε κατάφωρη παράβαση της εργατικής νομοθεσίας, να υπάρχει σ' αυτό το πρακτικό μία σημείωση. Είναι πάρα πολύ σημαντική.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Χαιρετίζουμε την πρόταση γι' αυτό...

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Θα γίνουν προτάσεις, μην αμφιβάλλετε.

Τώρα, το άρθρο 7, στο τέλος της παραγράφου 2, λέει: "Οι αρμοδιότητες του Σ.Ε.Π.Ε. εκτείνονται σε όλη την ελληνική επικράτεια και ασκούνται από τις κεντρικές και τις περιφερειακές υπηρεσίες του".

Πιστεύουμε ότι θα πρέπει να προστεθεί και η φράση "οι οποίες λειτουργούν στις έδρες των πρώην Επιθεωρήσεων Εργασίας". Δεν διευκρινίζει εδώ εάν οι περιφερειακές υπηρεσίες θα υπάρχουν, όπου υπήρχαν έδρες, στις πρώην Επιθεωρήσεις Εργασίας, ή θα υπάρχουν σε ορισμένες μόνο από αυτές. Νομίζω ότι είναι αυτονόητο ότι, όπου υπήρχαν Επιθεωρήσεις

Εργασίας, θα πρέπει να υπάρξουν αυτές και καλό θα είναι να διευκρινισθεί με την προσθήκη αυτή.

Δεύτερον, στο άρθρο 8, που είναι σημαντικό, έχω να πω το εξής.

Όσον αφορά την παράγραφο 1, με τις ρυθμίσεις που εισάγονται για το Σ.Ε.Π.Ε., έχουμε μεγάλες αρμοδιότητες. Πλέον των παλαιών αρμοδιοτήτων που είχαν ζητήματα αυθαιρεσίας εργοδοτών, χρονικά όρια εργασίας, την ασφάλεια, την υγεία των εργαζομένων, εργασία νέων, γυναικών, ζητήματα εγκυμοσύνης, λοχείας κλπ έχουμε και την ελπίδα, όπως κατέθεσε και η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου, να μπει μια τάξη σε άτυπες μορφές εργασίας, στη μερική απασχόληση, στα χρονικά όρια, όπως τίθενται τώρα. Έχουμε, λοιπόν, επιπλέον καθήκοντα.

Όμως αυτό βρίσκεται σε μία αντινομία, σε μία αντίφαση με το ίδιο ενώ οι κοινωνικοί επιθεωρητές, οι διοικητικοί –οι οποίοι έχουν και το 80% του έργου– που υπηρετούν σήμερα, είναι εξακόσιοι είκοσι δύο, με το οργανόγραμμα που υπάρχει προβλέπεται να είναι τριακόσιοι ογδόντα οκτώ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κάνετε λάθος, δεν υπηρετούν...

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι οι παλαιοί μάλλον, που είναι εξακόσιοι είκοσι δύο, έτσι όπως τους καταγράφει η Ομοσπονδία τους και δεν έχω λόγο να το αμφισβητήσω.

Η Ομοσπονδία, εν πάσῃ περιπτώσει, Σύλλογων Υπουργείου Εργασίας λέει ότι εξακόσιοι είκοσι δύο ήταν κοινωνικοί επιθεωρητές και σήμερα γίνονται τριακόσιοι ογδόντα οκτώ. Τους αναθέτουμε περισσότερα καθήκοντα. Δείτε το, κύριε Υπουργέ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Εξακόσιοι είκοσι δύο ήταν το σύνολο των επιθεωρητών.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Σήμερα όμως μειώνεται ο αριθμός στους τριακόσιους ογδόντα οκτώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Είναι εφτακόσιοι εξήντα, κύριε συνάδελφε.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Για τους κοινωνικούς επιθεωρητές λέω. Δεν λέω για τους γιατρούς και τους άλλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Λιγότερα νούμερα και αριθμούς.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Λοιπόν, έχουμε επιπλέον καθήκοντα και έχουμε μείωση του αριθμού. Δείτε το αυτό.

Προχωρώ, επίσης, σε νομοτεχνικές παρατηρήσεις, που τις διαβάζω μόνο και τελειώνω.

Στις παραγραφους 3 και 4 του άρθρου 8 προβλέπεται πενταετής εμπειρία για τους πτυχιούχους και επταετής για τους μη πτυχιούχους. Προτείνουμε στην παράγραφο 3 αντί πενταετής να γίνει τριετής η εμπειρία και στην παράγραφο 4 αντί επταετής να γίνει πενταετής η εμπειρία. Δηλαδή από πέντε να γίνει τρία και από επτά να γίνει πέντε.

Διότι σάν παραμείνει η πενταετία και η επταετία, τότε μόνο μικρός αριθμός θα έχει τις προϋποθέσεις για τοποθέτηση στο Σ.Ε.Π.Ε., με αποτέλεσμα η κρίση για το ποιοι θα στελεχώσουν την υπηρεσία να είναι αυθαιρέτη. Υπάρχει έτοιμο δυναμικό. Ε, από αυτούς μπορείτε με μείωση του χρονικού διαστήματος να επιλέξετε όσους χρειάζεται, για να κάνουν τη δουλειά αυτή.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δύο νομοτεχνικές παρατηρήσεις διαβάζω μόνο, κύριε Πρόεδρε, δεν θα κάνω κατάχρηση του χρόνου.

Για το άρθρο 9, η παράγραφος 2 να τροποποιηθεί ως εξής: "Το προσωπικό του ΣΕΠΕ να υπάγεται, ως προς τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης κρίσεων και τοποθετήσεων προϊσταμένων, στο υπάρχον υπηρεσιακό συμβούλιο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων". Και να καταργηθεί η παράγραφος 3. Δηλαδή, εδώ μπαίνει το εξής: Διασπάται το υπηρεσιακό συμβούλιο σε δύο υπηρεσιακά συμβούλια. Έχουμε το υπάρχον υπηρεσιακό συμβούλιο και έχουμε και ένα πενταμελές υπηρεσιακό συμβούλιο, το οποίο συγκροτείται με

απόφαση του Υπουργού Εργασίας. Ε, αυτό ούτε θεμιτό είναι ούτε σύμφωνα με τους κανόνες της σωστής διοίκησης είναι. Το αίτημα της ομοσπονδίας συλλόγου του Υπουργείου Εργασίας είναι να μη διασπαστεί το υπηρεσιακό συμβούλιο, το υπάρχον να κρίνει τα του άρθρου 9 και διατυπώνεται –σας είδαν άλλωστε, όπως μου είπαν– και η υποψία ότι, επειδή η ομοσπονδία και οι σύλλογοι προσωπικού του Υπουργείου Εργασίας δεν ανήκουν στην ΠΑΣΚΕ, προσπαθεί η πολιτική ηγεσία να διασπάσει τα υπηρεσιακά συμβούλια. Αυτό ούτε θεμιτό είναι ούτε σωστό είναι ούτε προάγει τις άλλες σας σχέσεις. Καλή συνεργασία θα υπάρχει, ας γίνει δεκτή αυτή η πρόταση. Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Κωστόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, χθες έγινε μια εκδήλωση διαμαρτυρίας από σωματεία της Αθήνας ενάντια στο συζητούμενο νομοσχέδιο. Πραγματοποιούνται και σήμερα διάφορες εκδηλώσεις παρότι, υπάρχει αυτή η κατάσταση στο λεκανοπέδιο της Αττικής, αλλά και παρότι είναι Αύγυστος, διακοπές κλπ. Όσο μπορούν οι εργαζόμενοι, αντιδρούν. Καταγράφουν στο καρνέ τους τις μεθοδεύσεις της Κυβέρνησης και δηλώνουν ότι αυτό το νομοσχέδιο θα το ανατρέψουν στη ζωή, αν φησιστεί.

Με την ευκαιρία αυτής της συζήτησης θα καταθέσω για τα Πρακτικά της Βουλής το ψήφισμα της χθεσινής συγκέντρωσης των σωματείων της Αθήνας.

Κύριε Υπουργέ, επιτρέψτε μου να κάνω μία προσωπική αναφορά, μιλώντας για τις Επιθεωρήσεις Εργασίας και στη συνέχεια θα δείτε πώς δένει αυτή η προσωπική αναφορά.

Η πρώτη απόλυτη που έχω υποστεί ως εργαζόμενος ήταν αποτέλεσμα καρφώματος Επιθεώρησης Εργασίας. Πήγα να καταγγείλω στην Επιθεώρηση Εργασίας τη δεκαετία του '50 –πολύ πίσω πάω– ότι δεν μου δίνει το κανονικό μεροκάματο ο εργοδότης. Πριν φθάσω στο εργοστάσιο που εργαζόμουν, ο εργοδότης με ανέμενε στην πόρτα με το χαρτί της απόλυτης.

Γιατί ξεκίνησα με αυτόν τον, θα έλεγα, τόσο έντονο σε κριτικό τρόπο για τις επιθεωρήσεις; Διότι το καθεστώς που υπήρχε όλες αυτές τις δεκαετίες –δεν ιστοπεδώνω, υπήρξαν επιθεωρητές εργασίας, οι οποίοι τήρησαν και τον όρκο τους, σεβάστηκαν και τον εαυτό τους και τους εργαζόμενους–δεν διαμόρφωνε μια ανεξάρτητη διοικητική αρχή στα πλαίσια της 81ης Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας, που προβλέπει, ανεξάρτητη από τις αλλαγές στις κυβερνήσεις, ότι οι επιθεωρητές πρέπει να επιτελούν το έργο τους.

Οι Επιθεωρήσεις Εργασίας ήταν το μακρύ χέρι της εξουσίας των εργοδοτών. Συνέχεια όλα αυτά τα χρόνια και από τη συμμετοχή μου στα συνδικάτα παλέψαμε, προτείναμε, αξιώσαμε, να αλλάξει το καθεστώς που ίσχυε για τις Επιθεωρήσεις Εργασίας. Όχι να αλλάξουμε τον καπιταλισμό, αυτό χρειάζεται άλλες δυνάμεις, χρειάζονται άλλοι όροι για να το πετύχουμε και μαζί με αυτό να πετύχουμε να κάνουμε επιθεωρήσεις που θα υπηρετούν απόλυτα την εργατική τάξη, που θα έχει την εξουσία τότε, αλλά να βελτιώνεις κάπιας τη θέση του εργαζόμενου, μέσα στο σύστημα το οποίο ζει. Όλες οι προτάσεις μας έπεισαν στο κενό όλα αυτά τα χρόνια.

Αντί να γίνουν δεκτές κάποια στιγμή η Κυβέρνηση σας για διάφορους λόγους –μιλήσαμε εκτεταμένα, όταν γινόταν η μεταφορά από το Υπουργείο Εργασίας προς τις νομαρχίες για το θέμα και καταψήφισμε το νομοσχέδιο εκείνο – αποφάσισε να αναθέσει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και τις Επιθεωρήσεις Εργασίας. Ψωμί δεν είχαμε να φάμε, ραπανάκια για την όρεξη. Απέτυχε το πείραμα. Δεν είναι ότι παραβιάστηκε η 81 Διεθνής Σύμβαση Εργασίας, που είναι ένα το κρατούμενο και προσέφυγαν και τα συνδικάτα στο Διεθνές Γραφείο Εργασίας, όπως ξέρετε, η ουσία μας ενδιαφέρει και η ουσία προσεέκρουσε σε μία πραγματικότητα, στην αδυναμία δηλαδή της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης να σηκώσει αυτό το βάρος. Από την άποψη της ουσίας, όταν διαμορφωθούν κάποιες άλλες συνθήκες,

εμείς σαν κομμουνιστές, με βάση και το πλαίσιο αρχών για την αυτοδιοίκηση της Κυβέρνησης του βουνού, που πρέπει να είναι ένας μοχλός εξουσίας, θα βλέπαμε μια τέτοια εξέλιξη, όχι για την Επιθεώρηση Εργασίας, αυτό είναι ανεξάρτητο για διάφορες άλλες αρμοδιότητες, για διάφορες άλλες εξουσίες. Σήμερα ρίχνετε την Τοπική Αυτοδιοίκηση στον Ατλαντικό ωκεανό, μέσα στη φουρτούνα, χωρίς να ξέρει μπάνιο. Αυτό κάνετε. Τελικά, κάτω από τις παραπτηρήσεις που έγιναν τις κριτικές, τις πολεμικές, τις παρεμβάσεις, φέρνετε αυτό το νομοσχέδιο.

Είπαμε στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, επαναλαμβάνουμε και τώρα, ότι επειδή αυτό το β' κεφάλαιο, που αφορά τις Επιθεωρήσεις Εργασίας, είναι πολύ σοβαρό για μας, θα έπρεπε να έρθει σε ένα ξεχωριστό νομοσχέδιο, όχι σε ένα νομοσχέδιο το οποίο διαμορφώνει την εξής αντίληψη. Το πρώτο κεφάλαιο λέει: στρώνω το έδαφος, δηλαδή διαμορφώνω ένα πλαίσιο πώς θα κινηθούμε όλοι μας και οι επιθεωρητές εργασίας. Δημιουργώ νέα δεδομένα αυθαιρεσίας για την εργοδοσία, αφαιρώ δικαιώματα από τους εργαζόμενους, θεμελιακά δικαιώματα και φτιάχνω Επιθεωρήσεις Εργασίας, να κάνουν τι; Και στέλνεις τέτοιο μήνυμα με την ένταξη σε αυτό το νομοσχέδιο των άρθρων που αναφέρονται στις Επιθεωρήσεις Εργασίας. Αν ήταν ξεχωριστό νομοσχέδιο –και μπορούσε να είναι ξεχωριστό– θα γινόταν μια εποικοδομητική συζήτηση, χωρίς βέβαια να σας πείσουμε για μερικά πράγματα και θα αποδειχθεί αυτό αμέσως παρακάτω. Ωστόσο θα μπορούσαμε να κουβεντιάσουμε σε ένα άλλο επίπεδο και όχι να κάναμε μια συζήτηση αγγαρεία, όπως γίνεται τώρα, για τις επιθεωρήσεις.

Κάνετε αυτό το νέο σχήμα, ας το πούμε έτσι. Νέο δεν είναι ακριβώς, αλλά ας το πούμε νέο. Μπορεί να υποστηρίξουμε, ανεξάρτητα αν θα γίνει δεκτό ή όχι, ότι πρέπει να είναι ανεξάρτητη, με την πραγματική σημασία της λέξης, αρχή, να μην είναι όργανο της Κυβέρνησης ούτε πολύ περισσότερο της εργοδοσίας, να είναι άνθρωποι, που να υπηρετήσουν έστω σ' αυτό το πλαίσιο τους εργαζόμενους. Άλλα αφαιρείται και αυτό το πλαίσιο προστασίας σιγά σιγά. Πρέπει να γίνονται σεμινάρια, να υπάρχουν ελεγκτικά όργανα που θα ελέγχουν τους επιθεωρητές –υπάρχει τέτοια διάταξη– πάνω από όλα όμως, κύριε Υπουργέ, και στο άρθρο 8 και στο άρθρο 11 θα έπρεπε να υπάρχει η καθοριστική– θα έλεγα από πολιτική σημασία –συμμετοχή των συνδικάτων.

Καθοριστικής σημασίας για τη λειτουργία των επιθεωρήσεων των οργάνων που προβλέπουν αυτά τα άρθρα κλπ. είναι η συμμετοχή των συνδικάτων.

Τι σημαίνει αυτό; Ξέρουμε ποια είναι η κατάσταση στο συνδικαλιστικό κίνημα. Μη νομίζετε ότι αγνοούμε την πραγματικότητα. Άλλα οι καταστάσεις αυτές αλλάζουν. Η ταξική φωνή μπορεί να είναι αύριο πανίσχυρη, η ρεφορμιστική φωνή μπορεί να είναι ρεφορμιστική και όχι υποταγμένη στο κεφάλαιο, όπως είναι σήμερα κλπ. Εμείς δεν εξετάζουμε το νομοσχέδιο με βάση τα σημερινά δεδομένα και κριτήρια. Εξετάζουμε το νομοσχέδιο σε μία προοπτική εικοσαετίας ή δεκαετίας ή έστω πενταετίας. Από την άποψη αυτή η συμμετοχή του εκπροσώπου του εκλεγμένου μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες και με την απλή αναλογική εκπροσώπου των εργαζόμενων σε αυτές τις επιτροπές, που συγκροτείτε στις Επιθεωρήσεις Εργασίας, όπως προβλέπει το νομοσχέδιο, θα είναι ένας τρόπος ελέγχου ακόμα και των Επιθεωρήσεων Εργασίας. Γιατί άλλο ένας υπάλληλος του Υπουργείου Εργασίας, έστω και αν δεχθούμε ότι θα είναι ανεξάρτητος από την εκάστοτε κυβέρνηση και άλλο ένας εκπρόσωπος των εργαζόμενων, που δέχεται την καθημερινή αγωνία και την πίεση του ίδιου του εργάτη που τον εκλέγει.

Η αγνόηση αυτής της πρότασης θα δημιουργήσει προβλήματα. Και δεν είναι μόνο πρόταση του Κ.Κ.Ε., αλλά είναι πρόταση γενικότερα του συνδικαλιστικού κινήματος και δεν είναι τωρινή. Αν πάρετε τα ντοκουμέντα του 22ου Συνέδριου της ΓΣΕΕ, θα διαπιστώσετε την ομόφωνη άποψη του συνδικαλιστικού κινήματος για τις επιθεωρήσεις και το ρόλο των συνδικάτων μέσα σε αυτές τις επιθεωρήσεις.

Γιατί αγνοήσατε αυτήν την πρόταση; Δεν την ξέρατε. Την αγνοήσατε, γιατί σηματοδοτείτε κάτι με την άρνηση σας να δεχθείτε αυτήν την πρόταση. Και αυτό που σηματοδοτείτε είναι ότι δεν θέλατε να συμμετέχει ο εκπρόσωπος του συνδικαλιστικού κινήματος μέσα στις Επιθεωρήσεις Εργασίας στα ελεγκτικά όργανα για τους επιθεωρητές, γιατί θα βάζει εμπόδια και δυσκολίες και στην πολιτική της Κυβέρνησης ως ένα βαθμό, αλλά και στις ίδιες τις επιθεωρήσεις, οι οποίες κάποια στιγμή...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Εγώ δεν κατάλαβα την πρόταση...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε'Αντιπρόεδρος της Βουλής): Άμα διαβάσεις το άρθρο 11, θα καταλάβεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Παρακαλώ, να σταματήσει αυτός ο διάλογος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε'Αντιπρόεδρος της Βουλής): Άμα το διαβάσεις τώρα, όσο εγώ κουβεντιάζω με το Προεδρείο και τον Υπουργό και μέχρι το τέλος δεν το καταλάβεις, θα έρθω να στο πω εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Θα έρθει να σου κάνει μία διδασκαλία, κύριε Μάτη!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε'Αντιπρόεδρος της Βουλής): Πες όμως ότι ούτε το Προεδρείο, που διευθύνει την κουβέντα, ούτε ο Υπουργός –και πολύ περισσότερο όπως εκδήλωσε την ανησυχία του ο εκπρόσωπος του κυβερνώντος κόμματος– δεν κατάλαβαν πού χωράει ο εκπρόσωπος των εργαζομένων. Αν όμως καθήσουμε και κουβεντιάσουμε, δεν θα τον χωρέσουμε κάπου τον εκπρόσωπο των εργαζομένων; Μα είναι σοβαρά πράγματα αυτά;

Υπάρχει μία διατάξη, που θα έλεγε κανείς ότι είναι διάταξη "πτώσης στα μαλακά της υπόθεσης". Μιλάμε για το άρθρο 15 για τις αρμοδιότητες νομαρχών σε θέματα απασχόλησης κλπ.

Γίνεται μία προσπάθεια από τη μεριά της Κυβέρνησης, να εναρμονιστεί με την 81 Διεθνή Σύμβαση Εργασίας κάτω από τις διαμαρτυρίες, τις αντιδράσεις, όπως είπαμε. Την ίδια στιγμή θέλει να εκτονώσει και άλλους είδους πιέσεις, που προέρχονται από άλλους χώρους και αφήνει αυτήν τη διατάξη για αρμοδιότητες στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση.

Δεν χωρά καμία αμφιβολία ότι οι νομαρχίες πρέπει να έχουν αρμοδιότητες. Δεν χωρά καμία αμφιβολία και με το χάλι, που έχουν σήμερα, εννοώ τις οικονομικές δυσκολίες, την οργανωτική τους συγκρότηση, την προχειρότητα κλπ., όπως διαμορφώθηκαν και με τον "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ", πάλι πρέπει να έχουν κάποιες αρμοδιότητες. Ωστόσο δεν μπορούμε να καταλάβουμε, τι δουλειά έχει ο νομάρχης ή το νομαρχιακό συμβούλιο με την απόλυτη του εργαζόμενου. Αυτό είναι δουλειά κεντρική, είναι δουλειά της Επιθεωρησης Εργασίας, αν θα δεχθεί την πρόταση για απόλυτη στο πλαφόν 2% ή όχι, δεν εξετάζω αυτό τώρα, μιλάω για την έννοια της απόλυτησης. Τι θα πει είναι στην Κοζάνη ή στη Μυτιλήνη –στη Μυτιλήνη δεν έχει εργοστάσια– στο Βόλο; Θα γίνει έκθεση και θα αποφασίσει η Επιθεωρηση Εργασίας. Δεν είναι μόνο αυτή η διάταξη, που αναφέρουμε, στο παρόν άρθρο, είναι και άλλα. Πρέπει να φύγει όλο το άρθρο αυτό, γιατί ήδη υπάρχουν αρμοδιότητες στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, που τις προβλέπουν άλλα νομοσχέδια και άλλοι νόμοι και θα μειώνουμε στην κουβέντα μας μόνο για τις Επιθεωρήσεις Εργασίας.

Τι δουλειά έχει η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, ο νομάρχης και οι νομαρχιακοί σύμβουλοι να μιλήσουν για τους κανονισμούς εργασίας στα εργοστάσια; Οι κανονισμοί εργασίας είναι πολύ σοβαρή δουλειά και πρέπει να ελέγχονται από πολλές μεριές, ώστε να μην υπάρχουν παράθυρα που θα δημιουργούν πρόσθετες δυσκολίες και προβλήματα στους εργαζόμενους. Και ξέρουμε πώς λειτουργεί η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, ή –αν θέλετε– οι μηχανισμοί στις νομαρχίες, τι επιδράσεις ασκούν διάφοροι παράγοντες τρίτοι προς τις νομαρχίες, προς τους συμβούλους κλπ. και άλλο πράγμα η Επιθεωρηση Εργασίας, που και εδώ μπάζει το πράγμα, αλλά έχεις κάποιες εγγυήσεις.

Ένα σχόλιο, στο τέλος. Ακούσαμε τον εκπρόσωπο του ΣΕΒ να εναντιώνεται σ' αυτό το νομοσχέδιο κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων. Δεν ενα-

ντιωνόταν στο πρώτο κεφάλαιο. Εκεί το περνούσε αμπασάν, θα έλεγα. Εναντιωνόταν ουσιαστικά στο β' κεφάλαιο. Ήθελε δηλαδή να είναι εντελώς χύμα η κατάσταση. Χύμα είναι και τώρα, αλλά όχι εντελώς. Γίνεται μία προσπάθεια να υπάρχει για τον τύπο κάτι που θα ελέγχει. Ο ΣΕΒ μάλιστα, και δημόσια ο εκπρόσωπός του, είπε ότι συμφωνούμε να αποσυρθεί το νομοσχέδιο. Και ήρθε η Κυβέρνηση εδώ και λέει "με πιέζουν εκείνοι από τα αριστερά, με πιέζουν οι άλλοι από τα δεξιά, καλά πάω". Αυτά δεν είναι λογικές. Εγώ υποστηρίζω, και βάσιμα θα έλεγα, υπάρχει μία σχετική εμπειρία, ότι είναι ένα στημένο παιχνίδι. Βεβαίως, κατανοούμε ότι δεν θα ήθελε ο ΣΕΒ να υπάρχουν επιθεωρήσεις. Άλλα δεν ξέρω τι θα τον έβλαπτες, έτσι όπως είναι διαμορφώμενο το όλο πλαίσιο, να υπάρχουν και επιθεωρήσεις. Τι θα έκανε ένας επιθεωρητής, ο πιο καλύτερος, - και κομμουνιστής σας λέω εγώ να είναι - όταν υπάρχει αυτό το νομοθετικό πλαίσιο; Από ηθική άποψη μόνο, θα μπορούσε να συμβάλλει, ώστε να στέλνει κάποια πολιτικά μηνύματα. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Δημήτριος Β. Κωστόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ευχαριστώ κι εγώ, κύριε συνάδελφε.

Επειδή οι εκπρόσωποι του ΔΗ.Κ.ΚΙ. και του Συνασπισμού δεν είναι μέσα στην Αίθουσα, το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Παρασκευόπουλος για πέντε λεπτά.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι, το κεφάλαιο β', το οποίο αναφέρεται στη σύσταση Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, δεν είναι απλά ένα σημαντικό κεφάλαιο, αλλά θα έλεγα ότι επιχειρεί εκ θεμελίων να εκσυγχρονίσει και να ανασυγκροτήσει αυτόν το θεσμό της Επιθεώρησης Εργασίας. Ένας θεσμός που λειτουργεί στη χώρα μας σαράντα και πλέον χρόνια, που βεβαίως κανείς δεν θέλει να αδικήσει την προσφορά και τη συνεισφορά του τη θετική, σε σχέση με τη διασφάλιση όρων εργατικής νομιμότητας, όμως που κατά κανόνα στη συνείδηση των εργαζομένων και της κοινωνίας κυριαρχεί ότι δεν ανταποκρίθηκε στα καθήκοντά του.

Πιστεύω ότι ο λόγος που γίνεται σήμερα αυτή η συζήτηση δεν είναι γιατί ήταν λανθασμένη η μεταφορά των Επιθεωρήσεων Εργασίας στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση. Έτσι κι αλλιώς αυτό ισχύει. Και είναι η μια παράμετρος.

Το πιο βασικό, όμως, για μένα είναι το ότι χρειάζεται η Επιθεώρηση Εργασίας να ανασυγκροτηθεί εκ βάθρων σε σχέση με τους στόχους, τις αρμοδιότητες και τη λειτουργική της δομή.

Σε σχέση, όμως, με την τοπική αυτοδιοίκηση, θα ήθελα να κάνω μια αναφορά. Με λόγη διαπιστώνων την αποτυχία αυτού του εγχειρήματος. Και λέω με λόγη, γιατί θα περίμενε κανείς από πρωτογενείς θεσμούς, όπως είναι η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, που έχουν άμεση αναφορά στην κοινωνία, να είναι φορείς και θεσμοί με περισσότερη ευαισθησία, με λιγότερη γραφειοκρατική νοοτροπία και με δυνατότητα άμεσης αποτελεσματικότητας. Και αυτό στην πράξη δεν συνέβη.

Εγώ δεν θέλω να γενικεύσω τις εγγενείς αδυναμίες του θεσμού της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. Εάν, όμως, αυτό συμβαίνει σε ένα πολύ ευαίσθητο χώρο, που έχει να κάνει με τη διασφάλιση της εργατικής νομοθεσίας, φοβάμαι ότι αυτό μπορεί να γενικευθεί και σε άλλες περιπτώσεις.

Δεν ήταν μόνο η αδυναμία στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, που οφειλόταν σε μη συνειδητοποίηση της σημασίας και του ρόλου αυτού του θεσμού. Έχει να κάνει και με άλλες πλευρές. Η αδράνεια ή η αδιαφορία έχει να κάνει με μια ισορροπία, που υπακούει σε αυτό που λέμε πελατειακές σχέσεις. Και για μένα αυτό είναι το πιο σημαντικό.

Έρχομαι τώρα στον ίδιον το θεσμό. Δεν αντιλαμβάνομαι ορισμένους συνάδελφους, οι οποίοι επιχειρούν χωρίς σοβαρά και βάσιμα επιχειρήματα, να μειώσουν τη ριζοσπαστικότητα αυτού του θεσμού. Από άποψη θεσμικού περιεχομένου, θα έλεγα ότι είναι και πρωτοποριακό και σύγχρονο και δεν θα

μπορούσε να αντιτείνει κανείς στο επίπεδο το θεσμικό κάτι πιο αποτελεσματικό.

Το ζητούμενο, όμως, είναι η εφαρμογή στην πράξη αυτού του θεσμικού πλαισίου και η αποτελεσματικότητά του. Και εδώ το Υπουργείο αναλαμβάνει σοβαρές ευθύνες σε σχέση με τους χρόνους υλοποίησης και προώθησης των όσων προβλέπονται, αλλά κυρίως σε σχέση με την εσωτερική προετοιμασία αυτού του Σώματος για να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες.

Με εντυπωσιάζει -και δεν το λέω τώρα που είμαι Βουλευτής, αλλά το έλεγα και όταν ήμουν στα συνδικάτα- το περιορισμένο ενδιαφέρον, που έχουν και τα συνδικάτα σε σχέση με αυτά τα ζητήματα. Μπορεί να μην προσφέρεται η Επιθεώρηση Εργασίας για να κάνει πολιτική αντιπαράθεση, αλλά τα προβλήματα της αυθαιρεσίας και της παρανομίας αφορούν εκαποντάδες χιλιάδες εργαζομένους στη χώρα μας. Το ζητούμενο είναι αυτό. Η εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας. Νομίζω ότι υποβαθμισμένα το αντιμετωπίζουν πολλές φορές και οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποί τους.

Επειδή δεν έχω πολύ χρόνο, θα ήθελα να κάνω δυο-τρεις μόνο παρατηρήσεις:

Δεν αντιλαμβάνομαι την ιδιαίτερη αναφορά στο άρθρο 6, την έρευνα, ανακάλυψη και δίωξη, που μιλάει για την απασχόληση των αλλοδαπών. Σημειολογικά δεν είναι σωστό. Ο επιθεωρητής, όταν πάει σε ένα χώρο εργασίας, δεν κάνει διακρίσεις ανάμεσα σε λευκούς και μαύρους, ανάμεσα σε Έλληνες και ξένους. Αναζητεί τη νομιμότητα ή όχι του απασχολούμενου.

Τέλος, σε σχέση με τη σύσταση των συμβουλίων κοινωνικού ελέγχου, νομίζω ότι δεν θα λειτουργήσουν. Είναι η γνωστή συγκρότηση στη βάση της ισόρροπίας της αδράνειας. Τρεις από την εργοδοσία, τρεις από τους εργαζόμενους. Αρχίζουν οι συμψηφισμοί και τα παζάρια. Εάν θέλουμε να μιλάμε για κοινωνικό έλεγχο, πρέπει να διευρύνουμε τις κοινωνικές εκπροσωπήσεις.

Δεν αντιλαμβάνομαι, κεντρικά και περιφερειακά γιατί να μη συμμετέχει το ΤΕΕ, τα επιμελητήρια. Δεν ξέρω γιατί υποβαθμίζετε τα επιμελητήρια και η μόνη εκπροσώπηση της άλλης πλευράς είναι οι εργοδότες. Να έχουν εκπροσωπήσεις οι δύο κοινωνικές ομάδες - τάξεις. Υπάρχουν όμως και άλλοι φορείς με κύρος. Επιμελητήρια σε κεντρικό επίπεδο και σε περιφερειακό επίπεδο. Τεχνικά επιμελητήρια, οικονομικά επιμελητήρια. Γιατί έχω το πανεπιστήμιο; Γιατί έχω ο ιατρικός σύλλογος;

Γιατί το λέω αυτό; Για να διευρύνουμε οι ορίζοντες αυτών των συμβουλίων και να μην προσεγγίζουμε στενά και στατιστικά το ζήτημα. Γιατί έχουμε ανάγκη από συμβούλια, που θα διατυπώσουν απόψεις και προτάσεις, που θα βλέπουν σε βάθος τα προβλήματα και θα έχουν ενόραση πάλι σε βάθος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Ηλίας Βεζδρεβάνης έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, όπως θα διαπιστώσατε, η χθεσινή συζήτηση, ενώ από πλευράς Βουλευτών υπήρξε πάρα πολύ σωστή, γιατί όλοι οι συνάδελφοι προέβησαν σε συγκεκριμένες προτάσεις και έκαναν κάθε προσπάθεια να υπάρξει βελτίωση των διατάξεων που συζήτησαν, από πλευράς Κυβερνήσεως ακολουθήθηκε η ίδια γραμμή, η γνωστή γραμμή ότι εκείνη τα ξέρει όλα και δεν χρειάζεται να ακούσει κανέναν άλλον στην Αίθουσα.

Κύριε Υπουργέ, όταν συνεζητείτο το νομοσχέδιο για την παραχώρηση αρμοδιοτήτων στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, τόσο ο υποφαίνομενος όσο και πολλοί άλλοι μέσα στην Αίθουσα, σας είπαμε ότι δεν μπορεί να παραχωρηθεί αυτή η αρμοδιότητα της Επιθεώρησης Εργασίας στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση και σας εξηγήσαμε ότι αυτό το θέμα δεν είναι τοπικής εμβέλειας, δεν είναι τοπικής σημασίας και δεν μπορεί να παραχωρηθεί στην τοπική αυτοδιοίκηση. Τότε αρνηθήκατε, ή αρνήθηκε ο αρμόδιος Υπουργός. Και μάλιστα ενθυμούμαι ότι αναγκάστηκα να παρατηρήσω κάποιον από τους συμβούλους του, ο οποίος εμειδιούσε σαν να μη λέγαμε τίποτε σωστό εμείς απ' αυτήν την πλευρά και όλα τα σωστά τα είχε ο Υπουργός.

Σήμερα, κύριε Υπουργέ, έρχεστε και το καταργείτε. Καλά κάνετε. Συμφωνούμε και εμείς. Όμως, χρειαζόταν να περάσει τόσος καιρός, να δημιουργηθούν τόσα προβλήματα, επειδή η αλαζονική θέση της Κυβερνήσεως δεν δέχεται καμία σωστή πρόταση της Αντιπολίτευσεως;

Και αυτός είναι ο λόγος, κύριε Υπουργέ, που επιμένουμε σε κάποιες προτάσεις μας. Γιατί –δεχθείτε το– δεν έχετε το αλάθητο του Πάπα, ούτε εσείς ούτε κανένας από τους Υπουργούς, ούτε κανένας από εμάς εδώ μέσα. Άλλα από τη συζήτηση προκύπτουν κάποιες αλήθειες. Και αυτές τις αλήθειες ζητούμε να σεβαστείτε, όταν σας κάνουμε τις διάφορες προτάσεις.

Κύριοι συνάδελφοι, κανείς δεν αμφισβητεί την ανάγκη υπάρξεως ενός ελεγκτικού μηχανισμού. 'Ότι και αν κάνουμε, όποια εντολή και αν δώσουμε, αν δεν ελέγχουμε, αν εξετελέσθη η εντολή την οποία δώσαμε, είναι άχρηστη. Όποιος νόμος και αν υπάρξει, αν δεν υπάρξει ο έλεγχος, ο νόμος είναι άχρηστος. Συνεπώς δεν διαφωνούμε, κύριε Υπουργέ, με την υπαρξη ελεγκτικού μηχανισμού. Σωστά το κάνετε.

Πλην όμως, κύριε Υπουργέ, στα θεμέλια αυτού του σωστού βάζετε τη θρυαλλίδα με την οποία δεν μας επιτρέπεται να συμφωνήσουμε. Γιατί, κύριε Υπουργέ; Γιατί δεν παρέχετε την πλήρη ανεξαρτησία σε αυτήν την αρχή. Και θα έρθετε μετά από λίγο καιρό, να το αλλάξετε. Θυμηθείτε μου. Το έχω πει πολλές φορές. Το είχα πει και γι' αυτήν την περίπτωση της παραχωρήσεως των αρμοδιοτήτων της επιθεωρήσεως στις νομαρχίες. Και είχα πει στους συναδέλφους "κρατήστε τα Πρακτικά, θα με θυμηθείτε". Ξανακρατήστε τα, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., θα με δαναδυθείτε!

Και σας λέγω ότι δεν είναι δυνατόν, με αυτόν τον τρόπο που καθιερώνετε τον ελεγκτικό μηχανισμό, να προχωρήσει. Τι τον θέλετε τον ειδικό γραμματέα, για ποιο λόγο, κύριε Υπουργέ; Δεν σας φθάνουν όλα τα άλλα; Τι τα θέλετε τα προεδρικά διατάγματα, που μας ζητάτε να σας εξουσιοδοτήσουμε; Δεν φθάνει το ότι φέρνετε, όπως φέρνετε, τα νομοσχέδια; Δεν φθάνει που δεν ακούτε κανέναν μέσα σε αυτήν την Αίθουσα; Είναι ανάγκη να σας δώσουμε και εν λευκώ εξουσιοδότηση, για να εκδώσετε όποια προεδρικά διατάγματα και με όποιον τρόπο θέλετε;

Είχα πει, κύριοι συνάδελφοι, και άλλη φορά ότι η νομοθετική εξουσία έχει αυτοευνουχισθεί. Ας σταματήσει αυτός ο κατήφορος.

Η Κυβέρνηση οφείλει να φέρνει ολοκληρωμένα νομοσχέδια να συζητούνται στην Εθνική Αντιπροσωπεία και με τη συντεταγμένη πλειοψηφία ας κάνει ό,τι θέλει, αλλά να έρθει στην Αίθουσα.

(Στοιχείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλέσω να έχω την ανοχή σας για λίγο.

Εμείς συμφωνούμε ότι πρέπει να υπάρχει ο ελεγκτικός μηχανισμός που καθιερώνετε, αλλά με τον τρόπο που τον καθιερώνετε, δεν μπορεί να ανταποκριθεί και μας βρίσκει αντίθετους.

Κύριε Υπουργέ, στο άρθρο 7, στην παράγραφο 1, εδάφιο ζ, λέτε "να έχει πρόσβαση το ελεγκτικό όργανο στα αρχεία και τα έγγραφα της επιχείρησης καθώς και στη δομή της παραγωγικής διαδικασίας".

Θα παρακαλούσα, κύριε Υπουργέ, στο σημείο που λέτε να έχει πρόσβαση στα αρχεία και στα έγγραφα της επιχείρησης, να προσθέσετε τη φράση "ύστερα από άδεια του εισαγγελέως", γιατί έχει δημιουργηθεί τέτοια διαφθορά στο ελληνικό κράτος, που κανείς δεν εμπιστεύεται κανέναν.

Τι εμποδίζει το ελεγκτικό όργανο να πάρει τα έγγραφα της επιχείρησης, τις παραγγελίες, τους πελάτες κλπ., και να τα παραδώσει στον ανταγωνιστή; Βάλτε, λοιπόν, με την αδεια του κυρίου εισαγγελέως. Να τα πάρει το ελεγκτικό όργανο, αλλά με την άδεια του εισαγγελέως.

Στο άρθρο 8, παράγραφος 3, λέτε ότι το ΣΕΠΕ στελεχώνεται με αποσπάσεις, μεταθέσεις υπαλλήλων του Υπουργείου

Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και με αποσπάσεις υπαλλήλων του δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και με νέες προσλήψεις. Δεν βλάπτει να προσθέσετε τη φράση "και με νέες προσλήψεις που γίνονται βάσει του ν.2190".

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Εξυπακούεται.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Όχι, κύριε Υπουργέ, δεν εξυπακούεται. Αυτά τα παραθυράκια πάμε να κλείσουμε σ' αυτήν την Αίθουσα. Είναι το μόνο σημείο, κύριε Υπουργέ, στο οποίο συμφώνησε όλη η Αίθουσα. Γιατί το καταστρατηγείτε; Δεν σας βλάπτει να βάλετε τη φράση "και με νέες προσλήψεις που γίνονται σύμφωνα με το ν.2190".

(Στο σημείο αυτό κτυπάει ξανά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, συγχωρείστε με, αλλά είναι πολλά τα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Εσείς πάντοτε θέλετε το διπλό χρόνο, κύριε συνάδελφε.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, πάντα διαφωνούσα με τη διαδικασία αυτή της συνολικής συζητήσεως άρθρων κατά κεφάλαια. Έτσι καταστρατηγείται το δικαίωμα των Βουλευτών να ομιλούν. Γι' αυτό λοιπόν συγχωρείστε με που κρατώ το χρόνο λίγο παραπάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Θα ικανοποιηθείτε εάν σας αφήσω το διπλό χρόνο, κύριε Βεζδρεβάνη;

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Όχι, δεν θα χρειασθεί, κύριε Πρόεδρε. Κατάχρηση δεν κάνω.

Στο άρθρο 7, παράγραφος 2, μπορείτε να ορίσετε, κύριε Υπουργέ, τις έδρες. Πείτε ότι οι έδρες των επιθεωρήσεων θα είναι αυτές που ήσαν πριν. Έχω τη γώμη ότι αυτό θέλετε να κάνετε. Πέστε το όμως στο νόμο, για να μην αρχίσουν τα παζάρια, όχι πηγαίνουμε στη μία περιφέρεια, όχι πηγαίνουμε στην άλλη περιφέρεια.

Επειδή δεν θέλω να κάνω περισσότερη κατάχρηση του χρόνου, σταματάω εδώ, με την παράκληση, κύριε Υπουργέ, να δίνετε περισσότερη σημασία στις προτάσεις των Βουλευτών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει ο κ. Κανελλόπουλος.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Η εικόνα της Αίθουσας είναι μελαγχολική και αυτό είναι ένα ανησυχητικό σύμπτωμα μιας κοινοβουλευτικής εξέλιξης, όταν παίρνεις υπόψη σου ότι βρισκόμαστε μπροστά σε ένα νομοσχέδιο τόσο πολύ σημαντικό, όπως είναι αυτό, όταν έχει προηγηθεί μία πολύ μεγάλη πολιτική συζήτηση, με τις όποιες όψεις και τις οξύτητες που κυριάρχησαν όλο το προηγούμενο διάστημα, και σήμερα βρισκόμαστε στο πιο κρίσιμο, στο πιο νευραλγικό σημείο του νομοσχεδίου, στη φάση του νομοσχεδίου αυτού και η Αίθουσα να είναι άδεια. Δεν βγάζω τον εαυτό μου έξω, αλλά κάνω μία πολύ πικρή και μελαγχολική διαπίστωση για το δικό μας ρόλο σήμερα εδώ μπροστά σε ένα τέτοιο μεγάλο νομοσχέδιο, που έρχεται πραγματικά να αναδιατάξει εργασιακές σχέσεις και να συμβάλει ουσιαστικότερα σε μία προσπάθεια που έχει εθνικό χαρακτήρα, όπως είπα και στην αρχική μου τοποθέτηση.

Θεωρώ πολύ σημαντική τη συγκεκριμένη ενότητα των άρθρων και πιστεύω ότι έχει, πράγματι, ιστορικές διαστάσεις, χωρίς να θέλω να κάνω κατάχρηση της εννοίας της ιστορικότητας των θεσμών στην Ελλάδα.

Γιατί έρχεται, πραγματικά, να κάνει μια ιστορική τομή σε έναν ευαίσθητο χώρο, αποτιμώντας τα όποια λάθη, τα σοβαράτατα λάθη που έχει κάνει η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., σε σχέση με την εξέλιξη του θεσμού της Επιθεωρητικής Εργασίας από το 1981 και μετά, με αποκορύφωμα των λαθών την εκώνηση της στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις. Εκεί πλέον ήρθε και ο ενταφιασμός ενός θεσμού, που μπορούσε βέβαια να ανανεωθεί, μπορούσε να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα, μπορούσε να απαλλαγεί από τις όποιες αλλοιώσεις που είχε από τις σχέσεις του με το κράτος και την εργοδοσία. Σε καμία περίπτωση, όμως, δεν έπρεπε να τον αφήσουμε σε

μαθητευόμενους μάγους, σε άπειρους ανθρώπους για να παιξουν μαζί του. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα από το 1994 μέχρι σήμερα να υπάρχει ένα μεγάλο κενό ελέγχου και παρακολούθησης της εργατικής νομοθεσίας σε εθνικό επίπεδο.

Ποιος τηρούσε και ποιος παρακολουθούσε τους όρους εργασίας, τις συνθήκες εργασίας, όλες τις αλλαγές που συντελούντο μέσα στην επιχείρηση; Κανένας. Οι Επιθεωρήσεις Εργασίας σε περιφερειακό επίπεδο είχαν υποταχθεί στους προσωπικούς μηχανισμούς των νομαρχών και των δημάρχων. Άρα, λοιπόν, είναι μία πολύ σημαντική στιγμή και γι' αυτό δίνω στην παρέμβασή μου αυτή το χαρακτηρισμό της ιστορικότητας.

Μια δεύτερη παρατήρηση που θα ήθελα να κάνω: Στις μέρες μας πρέπει να λάβετε υπόψη σας, κύριε Υπουργέ, ότι καίγεται η Ελλάδα. Δεν θα φλυαρήσω όύτε θα δημαγωγήσω όύτε θα σπεκουλάρω, έχει όμως αξία να προβληματισμούμε πάνω στον τρόπο λειτουργίας των σύγχρονων δομών του κράτους, των σύγχρονων μηχανισμών ελέγχου της ελληνικής κοινωνίας καθώς και στην αντιμετώπιση των προβλημάτων. Μήπως είναι μια στιγμή, που αντί για αντιπαλότητα ανάμεσα σε διάφορους και πολλαπλούς αξιωματούχους για το ποιος φταίει και το τι γίνεται με τις φωτιές, να δούμε και την ανάγκη επαναπροσδιορισμού και επαναξιολόγησης μιας σειράς αρμοδιοτήτων κρίσιμης εθνικής σημασίας, για να επανέλθουν κάτω από έναν κεντρικό μηχανισμό; Κλείνω το σχόλιό μου.

Το νομοσχέδιο εισάγει μια νέα δομή, που κύριο χαρακτηριστικό της έχει τη διοικητική αυτονομία και την οργανωτική αυτοτέλεια. Είναι μια ολοκληρωμένη θεσμική αυθύπαρκτη, αν θέλετε, λειτουργία. Έχουμε σύμσταση των Ειδικών Επιθεωρητών Εργασίας, που είναι ένα ελεγκτικό σώμα και ασφαλώς σύσταση του Συμβουλίου Κοινωνικού Ελέγχου, το οποίο αποκετώνεται, διαρθρώνεται σε όλη την επικράτεια. Αν αυτή η θεσμική προσέγγιση του προβλήματος του ελέγχου των συνθηκών εργασίας και των εργασιακών σχέσεων και της διασφάλισης της κοινωνικής νομιμότητας της εργατικής νομοθεσίας στη χώρα δεν μπορεί να περάσει μέσα από τη νέα διοικητική δομή, για να σταματήσει δηλαδή και η όποια αγχωτική προσπάθεια γίνεται να απορριφθεί αυτό το εγχείρημα στο όνομα μικροκομματικών στοχεύσεων και σκοπιμοτήτων και επιδιώξεων. Από τη στιγμή που έχουμε απορρίψει στο σύνολό του το νομοσχέδιο, δεν μπορούμε να σταθούμε σε κάποια θετικά στοιχεία; Όποιες επιφυλάξεις και αν υπάρχουν και για τη διευθέτηση και για τη μερική απασχόληση - πάνω εκεί παίχτηκε ένα πολιτικό παιχνίδι που για μένα πήρε άσχημες διαστάσεις, που δεν έπρεπε - στο Σώμα των Επιθεωρητών Εργασίας και στη λειτουργία που εισαγάγει για πρώτη φορά στην Ελλάδα, παρ' όλα αυτά είναι μια πολύ σημαντική προσπάθεια. Μπορεί για όλους μας να γίνει αυτός ο θεσμός - και έτσι πρέπει να είναι, γιατί είναι μια στιγμή περισυλλογής - ο προπομπός για να διευρυνθεί και να μπει και σε άλλους τέτοιους κρίσιμους και ευαίσθητους τομείς του κράτους, για να υπάρξει ένας ουσιαστικός έλεγχος.

Πρέπει να αποτιμθεί σωστά. Πιστεύω ότι η ηγεσία του Υπουργείου Εργασίας το έχει κάνει, να αποτιμθούν δηλαδή σωστά τα πενήντα χρόνια της λειτουργίας του θεσμού της Επιθεωρησης Εργασίας. Έχει συνεισφέρει σημαντικά πράγματα. Δεν πρέπει, όμως, σε ένα θεσμό να εξετάζουμε και να αποτιμούμε την παρουσία του, το ρόλο του και τη συνεισφορά του ουδέτερα, ανεξάρτητα από τις κοινωνικοπολιτικές διεργασίες και εξελίξεις που διαμορφώθηκαν στη χώρα μας τα τελευταία πενήντα χρόνια. Αντιλαμβάνεσθε, λοιπόν ότι αυτός ο θεσμός υπέστη σοβαρές κακώσεις, αλλοιώσεις, από την εργοδοσία. Δεν ήταν λίγες οι φορές και λίγες οι ιστορικές περίοδοι που η Επιθεωρηση Εργασίας ήταν μια προεκταση της εργοδοσίας. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι εκεί έχει επικεντρωθεί, πάνω σ' αυτό το ζήτημα, πάνω σ' αυτόν τον τομέα, η κριτική της εργοδοσίας όλων των εργοδοτικών φορέων. Γιατί έρχεται πραγματικά να σταματήσει την αυθαιρεσία, να σταματήσει αυτό το ειδικό προνομιακό καθεστώς που είχε διαμορφωθεί από τον επιχειρηματικό κόσμο της χώρας και να μπει μια τάξη.

Θα μπει, όμως, τάξη; Θα διασφαλιστεί η νομιμότητα; Εκεί πλέον είναι θέμα πολιτικής βούλησης. Η υλοποίηση και η αποτελεσματικότητα των μέτρων που καθορίζει το Υπουργείο Εργασίας θα κρίνει τη φερεγγυότητα και τη βιωσιμότητα αυτού του θεσμού. Πρέπει να τον αγκαλιάσουμε. Μέχρι σήμερα δεν υπήρχε τίποτα. Έχω άμεση γνώση του τι συνέβαινε μέσα στα εργοστάσια και τις επιχειρήσεις. Μεγάλος αριθμός επιθεωρητών εργασίας, όταν τελείωναν την ευδόκιμη υπηρεσία τους στο Υπουργείο Εργασίας, προσλαμβανόντουσαν σαν προσωπάρχες και σαν υπάλληλοι υψηλού επιπέδου και μισθολογικών αποδοχών από μεγάλες επιχειρήσεις. Και αυτό γινόταν όχι γιατί ήταν καλοί υπάλληλοι του κράτους, αλλά γιατί είχαν αποκτήσει εκείνη την εμπειρία, με την οποία θα μπορούσαν να προσφέρουν πολλά στους εργοδότες.

Βέβαια, δεν πετάω στα σύννεφα. Ξέρω ότι και αυτή η ενότητα θα καταψηφιστεί. Ωστόσο, είναι εθνικά πρέπον και δημοκρατικά σωστό, να μειώσουμε τους τόνους, πάνω σε μία προσπάθεια που δεν έχει κομματικό χαρακτήρα, αλλά υπηρετεί ευρύτερες εθνικές ανάγκες και στόχους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Δραγασάκης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θέλω κατ' αρχήν να παρατηρήσω ότι, αν η εικόνα της Αίθουσας είναι μελαγχολική, αυτό σε μεγάλο βαθμό έχει την αφετηρία του στην πολιτική επιλογή της Κυβέρνησης να περάσει αυτό το σοβαρό νομοσχέδιο από ένα θερινό Τμήμα, μειώνοντας με αυτόν τον τρόπο τη σημασία του νομοσχέδιου.

Θέλω να κάνω ένα σχόλιο για τις Επιθεωρήσεις Εργασίας, αναγνωρίζοντας ως διαδεδομένη την άποψη ότι η αιτία των προβλημάτων και της αναπτυξιακότητας του θεσμού ήταν η ένταξη τους στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση. Ο τρόπος με τον οποίο έγινε αυτή η ένταξη δημιούργησε προβλήματα. Για παράδειγμα, στη Νομαρχία Αθηνών επί τέσσερα χρόνια το προσωπικό των Επιθεωρήσεων Εργασίας έμεινε το ίδιο παρά τις τεράστιες οργανικές ανάγκες. Και δεν μπορεί κανείς να αποκλείσει εδώ μία συνειδητή προσπάθεια υποβάθμισης του θεσμού, ακριβώς για να χρεωθεί γενικώς στην αποκέντρωση η αναπτυξιακότητα του.

Θέλω, λοιπόν, να πω ότι θα ήταν αυταπάτη να υποθέσει κανείς ότι από μόνη της η ένταξη του θεσμού ξανά στην ευθύνη του Υπουργείου θα λύσει τα προβλήματα. Οι λόγοι έχουν ήδη αναφερθεί. Είναι ότι τα προβλήματα του θεσμού είναι βαθύτερα. Έχουν να κάνουν με την εξάρτηση του θεσμού από την εργοδοσία και από την υπηρεσία του σε μία πελατειακή λειτουργία του κράτους με ευθύνη των κυβερνήσεων.

Επομένως, αυτήν τη στιγμή πρέπει να αξιοποιηθεί η μεταβολή που γίνεται, για να τεθεί σε νέες βάσεις η λειτουργία του θεσμού. Ενδεχομένως οι κάποιες εποπτικές λειτουργίες, που παραμένουν στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, θα έπρεπε και αυτές να μεταφερθούν. Εάν διαβάσεις κανείς τα άρθρα, θα δει έναν ευτελισμό του νομαρχιακού θεσμού, στον οποίο αφήνονται κάποιες εντελώς δευτερεύουσες εποπτικές λειτουργίες, χωρίς καμία ουσιαστική υπόσταση. Τουλάχιστον στη Νομαρχία Αθηνών, στην οποία συμμετέχω, η επικρατούσα άποψη είναι να έχει όλη αυτήν την εποπτική λειτουργία το κράτος, εφόσον έγινε η επιλογή που έγινε.

Η δεύτερη επισήμανση που θέλω να κάνω, επισήμανση που δείχνει τη σοβαρότητα του προβλήματος, είναι ότι στη χώρα μας παρατηρείται το εξής φαινόμενο, το οποίο δυστυχώς αναπαράγεται.

Με τυμπανοκρουσίες δημιουργούνται νέοι θεσμοί και με τον ίδιο πάταγο στη συνέχεια εκφυλίζονται ή συνειδητά σπρώχνονται στο μαρασμό.

Είναι σημαντικό να υπογραμμίσουμε ότι όλες οι εποπτικές και ελεγκτικές λειτουργίες του κράτους στη χώρα μας ουδέποτε λειτουργήσαν αποτελεσματικά σε όλους τους τομείς, από τις Επιθεωρήσεις Εργασίας μέχρι τον έλεγχο του χρηματιστηρίου. Είναι χαρακτηριστικό ότι μέχρι πρόσφατα η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είχε ως επιτελικό δυναμικό τον πρόεδρό της και τον οδηγό του και ένα - δυο κλητήρες.

Μήπως για το ζήτημα των πυρκαγιών δεν έγινε νόμος το

1995 –αν θυμάμαι– και συγκροτήθηκε ειδική επιτροπή συντονισμού στο Υπουργείο Εσωτερικών, πολιτικής προστασίας, η οποία ουδέποτε ενέργοποιήθηκε και ακόμα και σήμερα δεν έχει το κατάλληλο προσωπικό για να λειτουργήσει. Μην ξεχνάμε, με διθυράμβους θεσπίστηκε ο Συνήγορος του Πολίτη και δυο χρόνια τώρα αναζητείται ο χώρος που θα στεγασθεί. Έχουν συσταθεί διάφορα συμβούλια ελέγχου της ποιότητας των προϊόντων, των τροφίμων κλπ., έχουμε ακόμα επιτροπή ανταγωνισμού. Άρα δεν είναι κάτι επί μέρους και συμπτωματικό, αλλά είναι ένα δομικό χαρακτηριστικό του κράτους και του πολιτικού συστήματος στη χώρα μας, που κάτω από την πίεση ιδιοτελών συμφερόντων ακυρώνει προσπάθειες ελέγχου και εποπτείας των αγορών, των μηχανισμών, των σχέσεων εργασίας κλπ.

Αυτός είναι ο λόγος που, ενώ ο Συνασπισμός είχε την άποψη μιας τέτοιας αλλαγής, με επιφύλαξη αντιμετωπίζουμε το θέμα, γιατί οι αλλαγές είναι επί χάρτου, ενώ αυτά τα θέματα κρίνονται στην πράξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελφος κ. Μαγκριώτης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι θα συμφωνήσω με τη διαπίστωση του κ. Δραγασάκη, γιατί την ίδια άποψη είχα διατυπώσει και στη συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου, ότι το ελληνικό κράτος είναι αδύναμο στους ελεγκτικούς μηχανισμούς. Βεβαίως, ακόμα είναι ελλειμματικό και στον επιτελικό σχεδιαστικό του ρόλο. Είναι ένα κράτος που έχει εθιστεί στη διεκπεραίωση. Αναπτύχθηκε παράλληλα με το πελατειακό πολιτικό μας σύστημα και ανέθρεψε και μία αντίστοιχη νοοτροπία στο κοινωνικό σώμα.

Αυτές τις μέρες με τις μεγάλες πυρκαγιές, ιδιαίτερα στην περιαστική ζώνη της Αθήνας, διαπιστώνουμε, πέρα από τα πραγματικά αίτια των πυρκαγιών, πέρα από την αποτελεσματικότητα του κρατικού μηχανισμού, και μια κοινωνία, που συνεχώνει σγκαλεί το κράτος και όλους τους πολιτειακούς φορείς και διαπιστώνουμε ότι οι πολίτες δεν έχουν το αίσθημα της αυτενέργειας και της πρωτοβουλίας. Οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης ουδέλως έχουν φροντίσει να οργανωθούν, για να είναι το πρώτο μέτωπο μαζί με τους πολίτες τους σ' αυτήν τη λαϊλαπά που καταστρέφει το πράσινο της Αθήνας και όλης της χώρας.

Σήμερα πρέπει η συζήτηση να πάρει αυτές τις διαστάσεις και με ειλικρίνεια να συζητήσουμε το σύγχρονο ρόλο του κράτους, τη σχέση του με τα άλλα επίπεδα εξουσίας, και ιδιαίτερα με τους τοπικούς και περιφερειακούς φορείς εξουσίας, όχι μόνο τους κρατικούς αλλά και τους κοινωνικούς, όπως είναι η νομαρχιακή και τοπική αυτοδιοίκηση.

Νομίζω πως είναι μια ευκαιρία, γιατί η μεταφορά των Επιθεωρήσεων Εργασίας στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις πέρα τις όποιες ενστάσεις κατά πόσο εξοπλίστηκαν ή στελεχώθηκαν, άλλωστε και το σύνολο του κρατικού μηχανισμού τα τελευταία χρόνια λόγω της συγκεκριμένης επιλογής να περιοριστεί αριθμός του δημοσίου υπαλλήλου, λόγω των ανισομερειών που υπάρχουν δεν έχει εμπλουτισθεί το δυναμικό του.

Συνεπώς, ανάλογη είναι η πραγματικότητα και στις Επιθεωρήσεις Εργασίας. Αντανακλά η πραγματικότητα αυτή ουσιαστικά τη γενικότερη εικόνα που περιέγραψα προηγουμένως. Γι' αυτό, λοιπόν, θα πρέπει όλοι μας να φροντίσουμε να αναδείξουμε τον επιτελικό ελεγκτικό ρόλο του κράτους. Παράλληλα με την υγή επιχειρηματική δραστηριότητα αναπτύσσεται και η εργοδοτική ασυδοσία. Οι Επιθεωρήσεις Εργασίας είναι αυτές που μπορούν και να προλαμβάνουν, αλλά –αν θέλετε– και να προειδοποιούν τους ασύδοτους εργοδότες, πως δεν μπορούν να καταπατούν τους νόμους, δεν μπορούν να καταπατούν στοιχειώδη ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα. Νομίζω πως μπορούν να προλαμβάνουν και κοινωνικές αδικίες και κοινωνικές εκρήξεις, γιατί οι Επιθεωρήσεις Εργασίας δεν έχουν μόνο καταστατικό χαρακτήρα, έχουν και συμβουλευτικό χαρακτήρα προς τις επιχειρήσεις, τους επιχειρηματίες και τους εργαζόμενους. Πρέπει να οικοδομήσουμε τις ενδοεπιχειρησιακές σχέσεις, που είναι μια κρίσιμη παρά-

μετρος για την υγή οικονομική δραστηριότητα ενός οικονομικού χώρου, μιας οικονομικής μονάδας.

Είναι πολύ σημαντικό, λοιπόν, σε αυτό το νέο παραγωγικό και εργασιακό περιβάλλον, στο οποίο ζούμε, να δούμε να αναπτύσσεται αυτός ο αυτοτελής, ο αυτόνομος, ο αυτάρκης φορέας της επιθεωρησης εργασίας, μαζί με τη μονάδα των ειδικών επιθεωρητών εργασίας –γιατί υπάρχουν και πλέον σύνθετα θέματα τα οποία πρέπει να αντιμετωπίζονται– να δούμε επιτέλους το θέμα της κατάρτισης και της εκπαίδευσης που είναι το πιο σημαντικό για τη Δημόσια Διοίκηση. Η ανεπάρκειά της στην αντιμετώπιση των σύγχρονων προβλημάτων είναι καθολική. Το συναντούμε σε κρίσιμους και ευαίσθητους χώρους. Ο φοροτεχνικός μηχανισμός του κράτους αδυνατεί να ενσωματώσει και να αφομοιώσει τις νέες τεχνολογίες, αλλά, αν θέλετε, και τα νέα σύνθετα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στους ελέγχους των επιχειρήσεων του σήμερα, πολύ περισσότερο του αύριο με τη διεθνή τους διασύνδεση.

Θα έλεγα, λοιπόν, πως το θέμα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και της αιδιοκρατικής στελέχωσης αυτής της νέας μονάδας, αυτού του νέου φορέα είναι επίσης μια κρίσιμη και σημαντική παράμετρος.

Θα κλείσω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας πως το κεφάλαιο που αναφέρεται στο συμβούλιο και στις περιφερειακές επιτροπές κοινωνικού ελέγχου επιθεωρησης εργασίας είναι για μένα ένα εξ ίσου σημαντικό κεφάλαιο. Ισως αυτό πρέπει να είναι το πρότυπο των σχέσεων της κεντρικής εξουσίας, της Δημόσιας Διοίκησης των κεντρικών μηχανισμών της, με τους τοπικούς αποκεντρωμένους μηχανισμούς και όλη τη δημόσια διοίκηση με τους φορεις της κοινωνικής, τοπικής και περιφερειακής εκπροσώπησης.

Ο ρόλος των φορέων της τοπικής και περιφερειακής κοινωνικής εκπροσώπησης είναι ο ρόλος του ελέγχου, ο ρόλος του συμβούλου, ο υποστηρικτής της ενδοσυνεννόησης. Γι' αυτό, νομίζω πως, δίνοντας συγκεκριμένες αρμοδιότητες στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, τις αρμοδιότητες μέσα από τις οποίες θα καθορίζει ουσιαστικά τους όρους των οικονομικών και εργασιακών σχέσεων σε τοπικό και νομαρχιακό επίπεδο, δίνει, αν θέλετε, το περίγραμμα ενός σύγχρονου κράτους και των σχέσεων αλληλεγγύης που μπορεί να αναπτύξει με τους τοπικούς και περιφερειακούς φορείς.

Τέλος, θεωρώ πολύ σημαντική την κατάληξη αυτού του κεφαλαίου για τις ποινικές κυρώσεις. Γιατί πλέον στην ελληνική κοινωνία είναι γνωστό ότι νόμοι υπάρχουν, πολλές φορές υπάρχουν και αποφάσεις, είναι και καταδικαστικές –δικαίως καταδικαστικές– πολλές φορές όμως, δεν εφαρμόζονται. Και ένα κύμα, θα έλεγα, απόγνωσης και αποστροφής δημιουργείται στο κοινωνικό σώμα γύρω από τη δυνατότητα και πάλι του κράτους να εφαρμόζει τις αποφάσεις στις οποίες τα εντεταλμένα πολιτειακά όργανα καταλήγουν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Στάικος έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΣΤΑΪΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, αισθάνομαι την ανάγκη να πάρω το λόγο στο κεφάλαιο αυτό, γιατί η τότε πολιτική γηγεσία –αναφέρομαι στο νόμο 2218/94, με τον οποίο έγινε υπαγωγή των επιθεωρήσεων εργασίας στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση– είχε επισημάνει ότι δεν ήταν σωστό δεν συμφωνούσε να γίνει αυτή η υπαγωγή, να γίνει αυτή η μεταφορά.

Βλέπω με ευχαρίστηση –και το επισημαίνω– να γίνεται με το συζητούμενο σχέδιο νόμου η σύσταση του Σώματος Επιθεωρήσεων εργασίας, που ήταν ένα πάγιο αίτημα όλων των υπαλλήλων των επιθεωρήσεων εργασίας, αλλά και όλου του κόσμου της εργασίας, δηλαδή των συνδικαλιστικών φορέων των εργαζομένων και των εργοδοτών, γιατί κατανόησαν ότι αυτό ήταν μία ενέργεια επιβεβλημένη, γιατί κατανόησαν ότι ήταν ανάγκη να δημιουργηθεί ένας σύγχρονος και ευέλικτος μηχανισμός, ένας ελεγκτικός δημόσιος κεντρικός φορέας που με τη δομή που θα είχε στην αυτόνομη οργάνωσή του, αλλά και με τη διάρθρωση σε περιφερειακές και κεντρικές

υπηρεσίες, θα επιτυγχάνονταν αποτελεσματικότητα στους ελέγχους, αλλά και ομοιόμορφη εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας, ενώ παράλληλα θα υποβοηθήσει τον Υπουργό Εργασίας για τη χάραξη της εργατικής πολιτικής στα διάφορα εργασιακά θέματα και γενικότερα στην απασχόληση, έτσι που να αντιμετωπίζονται έγκυρα και έγκαιρα τα διάφορα προβλήματα τα οποία ανακύπτουν.

Άλλωστε οι ρυθμίσεις αυτές κινούνται μέσα στα πλαίσια της 81 διεθνούς σύμβασης εργασίας και έτσι, όπως είπα προηγούμενα, αίρονται όλες οι δυσκολίες και οι δυσχέρειες οι οποίες σήμερα είχαν ανακύψει με την υπαγωγή των επιθεωρήσεων εργασίας στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Γιατί κακά τα ψέματα, πρέπει να ομολογήσουμε ότι με την υπαγωγή αυτή επήλθε αδρανοποίηση των επιθεωρήσεων εργασίας και παρακώλυση στο έργο που είχαν αναλάβει.

Προβλέπεται -και αυτό είναι ευχάριστο- από το νομοσχέδιο ότι θα γίνει όχι μόνο αναβάθμιση στην αναδιοργάνωση των υπηρεσιών αυτών, αλλά και αναβάθμιση στη στελέχωση με την πρόσληψη διαφόρων ειδικοτήτων και κατηγοριών υψηλής στάθμης υπαλλήλων, οι οποίοι θα στελεχώσουν, θα πλαισιώσουν το Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας, ούτως ώστε να είναι ένα σύγχρονο και ευέλικτο ελεγκτικό όργανο, το οποίο θα προσφέρει ουσιαστικές, όπως είπα προηγούμενα, υπηρεσίες. Αυτό, λοιπόν, αν συνοδευτεί -και δεν θα αποτελέσει απλώς μία διοικητική αλλαγή- όπως προβλέπεται από το νομοσχέδιο με διοικητικά και άλλα θεσμικά μέτρα, σε συνδυασμό επίσης με το θεσμοθετημένο κοινωνικό έλεγχο, πιστεύω ότι το νέο Σώμα έχει να επιτελέσει ουσιαστικό έργο, έχει ουσιαστική αποστολή και θα συμβάλει τα μέγιστα στη σημερινή πραγματικότητα με την αλλαγή των δεδομένων που γίνονται καθημερινά στον καταμερισμό της αγοράς εργασίας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Τζανής έχει το λόγο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε η αποκατάσταση ενός λάθους δεν σημαίνει και εξ ολοκλήρου απόρριψη ενός θεσμού. Γιατί άκουσα από ορισμένους συναδέλφους μομφές κατά της Κυβέρνησης διότι κακώς -και εγώ τονίζω κακώς- η αρμοδιότητα της επιθεωρητης εργασίας υπήχθη στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση κατά τη θεσμοθέτηση του θεσμού της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης. Η αποκατάσταση αυτού του λάθους θα πρέπει να μας οδηγήσει -και απορώ γιατί δεν γίνεται αυτό, με την τόλη που πρέπει να γίνεται τουλάχιστον μέσα σε αυτόν το χώρο- και στην επανεξέταση κάποιων πολιτικών προσανατολισμών γύρω από το χαρακτήρα της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης, γύρω από την έννοια κράτος, κεντρική κυβέρνηση, περιφέρεια, γύρω από την έννοια κρατική υπόθεση, τοπική υπόθεση. Εκεί -και θα πω όπως το αισθάνομαι- τα έχουμε κάνει σαλάτα. Έχουμε μπερδέψει -και πιστεύω ότι δεν είναι και εξ αμελείας πάντα το γεγονός αυτό- ποια είναι η κρατική υπόθεση, ποια είναι η τοπική υπόθεση.

Δεν αναφέρομαι σε σας, κύριε Υπουργέ. Ξέρω ότι η δική σας φιλοσοφία ήταν ανέκαθεν ότι αυτή η αρμοδιότητα υπάγεται στο κράτος. Το ξέρω και το καταθέτω και έτσι έπρεπε να είναι.

Έρχεται, λοιπόν, η στιγμή που διαπιστώνουμε ότι αυτή η αρμοδιότητα κακώς πήγε στη δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση. Η δική μου άποψη είναι -χωρίς να είμαι εχθρός της δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης διότι οι ταμπέλες ποτέ δεν βοηθάνε την ουσία- ότι είναι πολλές οι υποθέσεις που αδυνατεί από τη φύση της η δευτεροβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση να τις αντιμετωπίσει και να τις διεκπεραιώσει επιτυχώς. Δεν μπορεί η δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση να ασκήσει κρατική διοίκηση. Αυτό ας το ξεκαθαρίσουμε και θα είναι χρήσιμο για όλους. Και βεβαίως με τις συγκεκριμένες διατάξεις με το συγκεκριμένο κεφάλαιο δεν κάνουμε τίποτε άλλο παρά να οδηγούμε τη χώρα σε συμμόρφωση προς την υπ' αριθμόν 81 διεθνή σύμβαση εργασίας η οποία επιβάλλει την υπαγωγή της επιθεωρητης εργασίας σε κεντρικό έλεγχο. Αυτό και γίνεται και το λέω γιατί πολλοί έμφανίζονται πλειοδότες έναντι του θεσμού.

Έχω συγκεκριμένες παρατηρήσεις να καταθέσω και θα παρακαλέσω, στο μέτρο που είναι δυνατόν, να ληφθούν

υπόψη: Η μία αφορά το άρθρο 8 παράγραφος 3. Βεβαίως σωτά το νομοσχέδιο προβλέπει ότι καταρχήν η στελέχωση αυτών των περίπου χιλίων θέσεων θα γίνει με αποστάσεις. Υποβάλω τον προβληματισμό, καταθέτω τον προβληματισμό μήπως θα πρέπει να έχετε τη δυνατότητα, κύριε Υπουργέ, στελέχωσης αυτής της νέας υπηρεσίας και με ορισμένους -όχι πολλούς- επιλεγμένους, με ορισμένα επιλεγμένα στελέχη. Φοβάμαι, ξέρετε, αυτήν τη μεταπήδηση από τον ένα χώρο του δημοσίου στον άλλο διότι ήδη είναι μπολιασμένος αυτός που θα κληθεί να υπηρετήσει το νέο θεσμό με αυτήν τη δυστυχώς όχι υγιή τις περισσότερες φορές δημοσιούπαλληλική αντίληψη.

Η δεύτερη παρατήρηση μου αφορά την παράγραφο 8. Εκεί αναρωτιέμαι, γιατί να πάει τόσο πίσω η υπαγωγή του ελέγχου της επιθεωρητης εργασίας στο κράτος, γιατί δηλαδή να πάει από 1.7.1999. Δεν φτάνει ίσως από 1.1.1999; Δεν ξέρω τα χρονικά περιθώρια ποια είναι.

Η τρίτη παρατήρησή μου αφορά το άρθρο 15. Εγώ εξακολουθώ να διαβλέπω τη διατάρηση ορισμένων κρατικών αρμοδιοτήτων στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Για παράδειγμα, η χορήγηση άδειας εργασίας σε αλλοδαπούς. Αυτό είναι ένα θέμα δημόσιας τάξης, δεν είναι θέμα τοπικού ενδιαφέροντος. Ασχέτως του ότι ο αλλοδαπός θα δουλέψει στο Βόλο, στη Βοιωτία, στα Τρίκαλα.

Η επόμενη παρατήρησή μου αφορά το άρθρο 16. Εδώ ορθώς προβλέπεται ότι η κατάθεση προσφυγής κατά της πράξεις επιβολής προστίμου από τον επιθεωρητή εργασίας έχει αναστατικό αποτέλεσμα κατά 80%. Δεν θα πρέπει να δίνεται το αναστατικό αποτέλεσμα, κύριε Υπουργέ, σε περιπτώσεις υποτροπής του εργοδότη. Λίγο παρακάτω λέτε ότι συνεκτίματα για το ύψος του προστίμου. 'Όταν έχουμε, λοιπόν, υπότροπο εργοδότη να προβλέπεται εκ του νόμου η μη υπαρξη αναστατικού αποτελέσματος στην προσφυγή.

Στην παράγραφο 6 του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι: "Διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας που προβλέπουν ως διοικητική κύρωση το πρόστιμο κατά τρόπο διάφορο από τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου αυτού καταργούνται, εκτός από τις διατάξεις ...". Η επιφύλαξή μου είναι γύρω από την αοριστιά αυτής της διάταξης.

Και τελειώνω με τη διάταξη του άρθρου 17. Εδώ έχουμε ένα λευκό ποινικό νόμο. Κάθε εργοδότης που παραβαίνει τις διατάξεις συλλήβδην της εργατικής νομοθεσίας τιμωρείται. Και βεβαία προσδιορίζεται ποιες από τις συγκεκριμένες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας θα αποτελούν την αντικειμενική υπόσταση του αδικήματος. Δεν καταλαβαίνω την παράγραφο 2. Ξέρετε καλύτερα από εμένα ότι ισχύει η αρχή του ηπιοτέρου νόμου. Αν από της τελέσεως της πράξεως μεχρι την εκδίκασή της ισχυσαν πλείσμενοι του ενός νόμοι, εφαρμόζεται ο περιέχων τις ευμενέστερες διατάξεις. Έτσι όπως είναι διατυπωμένη η παράγραφος 2 ότι δηλαδή "ειδικές διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας που προβλέπουν διαφορετική ποινική μεταχείριση εξακολουθούν να ισχύουν" δημιουργεί σύγχυση. Μήπως πρέπει να πείτε βαρύτερη ποινική μεταχείριση. Εκτός αν στις προθέσεις σας είναι αυτό ούτε θέλει διευκρίνιση. Αν προβλέπουν είτε ηπιότερη είτε βαρύτερη ποινική μεταχείριση και θέλετε να κατισχύουν αυτής της ρυθμίσεως καλό είναι να διευκρινίστε για να μη δημιουργηθεί σύγχυση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο. Να σας δώσω δεκαπέντε λεπτά, κύριε Υπουργέ;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα κάνω μερικές διορθώσεις, κύριε Υπόδειρε. Ασφαλώς έλαβα υπόψη και τις παρατηρήσεις των συναδέλφων και μετά θα κάνω τα σχόλιά μου.

'Οσον αφορά το άρθρο 6, ο κ. Παρασκευόπουλος είπε να απαλείψουμε τη λέξη "των αλλοδαπών" και συμφωνώ. Κατά συνέπεια, στο εδάφιο γ', που λέει "Την έρευνα, ανακάλυψη και διώξη παράληλα και ανεξάρτητα από τις αστυνομικές αρχές, της παράνομης απασχόλησης των αλλοδαπών" απαλείφεται "των αλλοδαπών" και μένει το άλλο ως έχει. Δεν χρειάζεται να δώσουμε έμφαση σ' αυτό.

Στο άρθρο 8, στην παράγραφο 4, λέει "Κατ' εξαίρεση

μπορούν να ανατεθούν καθήκοντα Επιθεωρητή Εργασίας σε υπαλλήλους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων του κλάδου ΔΕ..."

Την παράγραφο αυτή θα την αναδιατυπώσουμε ως εξής: "Κατ' εδαίρεση ασκούν καθήκοντα επιθεωρητή εργασίας και υπαλλήλοι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων..." και συνεχίζει η παράγραφος κανονικά ως έχει. Δηλαδή η λέξη "μπορούν" γίνεται "ασκούν", για να γίνει η φραστική διόρθωση.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Για την εμπειρία υπάρχει τίποτα, κύριε Υπουργέ;

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Θα σας απαντήσω γι' αυτό αμέσως μετά.

Στο άρθρο 14, επειδή υπάρχει ένα ζήτημα σε σχέση με τον περιορισμό των δαπανών όσον αφορά τα ζητήματα της στέγασης, λέμε ότι οι υπηρεσίες αυτές στεγάζονται σε κτίρια δημοσίων υπηρεσιών ή δημοσίων οργανισμών ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης κλπ.

'Όπως ξέρετε, μία πολιτική είναι στην περιφέρεια να μπορούμε όλες τις υπηρεσίες, όσο γίνεται, να τις συστεγάσουμε. Κατά συνέπεια, προτείνουμε να προσθέσουμε το "ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου", διότι πρέπει να μαζεύουμε τις δαπάνες όσο γίνεται και αυτές οι υπηρεσίες στο βαθμό που δεν θα απασχολούν και μεγάλο αριθμό προσωπικού κλπ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Ή στα γραφεία του ΠΑΣΟΚ.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Αφήνω αυτό το σχόλιο και πάω στα ουσιαστικά, κύριε συνάδελφε.

Κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχήν το είπαμε στην πρωτολογία μας, αλλά το αναφέρει και η εισηγητική έκθεση και θέλω να είμαι σαφής. Αυτό που σήμερα επιχειρούμε είναι μία τομή στο ό,τι μέχρι σήμερα ισχύει. Δεν είναι μία απλή επαναφορά από την περιφέρεια, από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση στο κράτος. Διαμορφώνουμε ένα νέο σώμα, σύμφωνα με τις σημερινές ανάγκες. Αυτή είναι η πραγματικότητα, που είναι σε συνέπεια και με την 81 διεθνή σύμβαση εργασίας. Δηλαδή να ξέρουμε γιατί συζητάμε και έχει άλλη λογική σε σχέση με το παρελθόν.

Αναφέρθηκαν πολλοί συνάδελφοι και ο εισηγητής μας κλπ. σ' αυτό. Δηλαδή έχουμε και σώμα, επιθεωρητές ειδικούς, που ελέγχουν αυτούς που ελέγχουν. Έχει ανάγκη πλέον η ελληνική κοινωνία και η ελληνική Δημόσια Διοίκηση κάποιοι να ελέγχουν και τους ελέγχοντες σε κεντρικό και σε περιφερειακό επίπεδο και το δεύτερο σημαντικό ζήτημα είναι ότι υπάρχει και κοινωνικός έλεγχος. Πάλι σε κέντρο και σε περιφέρεια υπάρχει θεσμοθετημένος κοινωνικός έλεγχος, ώστε πέρα από το κράτος να υπάρχει και η οργανωμένη κοινωνία, η οποία παρεμβαίνει σ' αυτό το μεγάλο ζήτημα των ελέγχων. Και βέβαια όλο αυτό στον πυρήνα του έχει τον ουσιαστικό έλεγχο. Θα έλεγα ότι αυτή είναι η καρδιά, ο πυρήνας αυτού του νομοσχεδίου.

Περίμενα από κάποιους στην Εθνική μας Αντιπροσωπεία, και ιδιαίτερα από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, που ξέρω την ευαισθησία του πάνω σ' αυτά τα ζητήματα, να το αντιμετωπίζει αυτό με μεγαλύτερη μεγαλοψυχία. Ας είναι όμως, γιατί και εδώ είδα μίζερες τοπισθήσεις.

Να πάω τώρα και σε κάποιες άλλες προσεγγίσεις σε σχέση με το παρελθόν. Αυτήν τη στιγμή υπηρετούν επτακόσιοι εβδομήντα πέντε -αυτή είναι η πραγματικότητα- ως επιθεωρητές εργασίας. Με αυτό που σήμερα ψηφίζουμε, αυτός ο αριθμός υπερδιπλασιάζεται, όσον αφορά την πραγματικότητα. Αυτή είναι η ουσία. Όμως μεγαλύτερη σημασία έχει πλέον η σύνθεση αυτού του προσωπικού κι εδώ μιλάμε για κοινωνικούς, για τεχνικούς, για υγειονομικούς επιθεωρητές με υψηλά προσόντα, με διαδικασία εκπαίδευσης και κατάρτισης υψηλή.

Μια άλλη αντιμετώπιση, μια άλλη ποιότητα. Δεν είναι μόνο ποσοτικό, είναι και ποιοτικό το ζήτημα. Και σε σχέση με τους υπάρχοντες βάζουμε κάποιους όρους. Θα κριθούν από υπηρεσιακό συμβούλιο, δεν πάνε όλοι- και βάζουμε και

προϋποθέσεις, όπως είδατε. Εμπειρία. Βάλαμε πενταετή εμπειρία για όσους έχουν τελειώσει πανεπιστήμιο, ανώτατη σχολή και βάλαμε επταετή εμπειρία για όσους έχουν τελειώσει το παραδοσιακό γυμνάσιο -οι περισσότεροι- ή στη συνέχεια το λύκειο. Έτσι όλο αυτό διαπνέεται από μια άλλη αντίληψη.

Πηγαίνω τώρα σε κάποιες άλλες παρατηρήσεις, όσον αφορά την ανεξαρτησία του, γιατί εδώ έγινε πολύ κουβέντα. Τι σημαίνει ανεξαρτητή διοικητική αρχή. Σημαίνει όλες αυτές τις εξουσίες που έχουν, που δεν τις έχει ένας κοινός δημόσιος υπαλλήλος. Αυτά και αυτήν την αρμοδιότητα την είχε και παλαιότερα, όταν ήταν υπαγμένη σε μια συνολική ιεραρχία. Σήμερα της δίδουμε ακόμα παραπέρα ανεξαρτησία με το έχωριστο υπηρεσιακό συμβούλιο.

Είσθιμε σε αντίφαση, κύριε Παπαγεωργόπουλε, όταν από τη μια μεριά λέτε περισσότερη ανεξαρτησία και από την άλλη λέτε να πάει στο υπάρχον υπηρεσιακό συμβούλιο του Υπουργείου. Δηλαδή αυτό είναι κάτι που θα προσδιόριζε μη ανεξαρτησία αυτού, σε σχέση με όλους τους υπόλοιπους δημοσίους υπαλλήλους. Και αδικείτε και τους συλλόγους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τους οποίους είχα μια άριστη συνεργασία σε όλη αυτήν τη διαδικασία, την οποία την κατέθεσα.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν τους ακούσατε, όμως.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Τους άκουσα πάρα πολύ και σε όλες τους τις προτάσεις. Μπορεί να μην τους άκουσα σε κάποιες λεπτομέρειες, όταν κάποια στιγμή -και λογικά- έμπαιναν τα ζητήματα από πλευράς δικής τους να κατοχυρώσουν πάρα πέρα συνδικαλιστικές διεκδικήσεις, αλλά το ζήτημα μάς ήταν να διαμορφώσουμε -και αυτό πετύχαμε- αυτό το αξιόπιστο πλέον -στην αφετηρία του, η ζωή θα δειξει και θέλω να δειξει η ζωή θετικά και έτσι θα δειξει-σώμα.

Αναφερθήκατε σε ζητήματα σε σχέση με την αυτοδιοίκηση. Ακούστε κατι. Η αποκέντρωση και ο πιο γνήσιος θεσμός της αποκέντρωσης είναι η αυτοδιοίκηση. Είναι ένας αποτελεσματικός χώρος για ασκηση αρμοδιοτήτων και εξουσιών. Θέλω να είμαι σαφής σ' αυτό, να μη γίνει καμιά παρανόηση καμιά παρεξήγηση. Το εγχείριμα έχει πετύχει απόλυτα μέσα και από αδυναμίες, γιατί δεν ήταν εύκολη μια τόσο μεγάλη διοικητική μεταρρύθμιση. Άλλαξε και αλλάζει ολόκληρος ο χάρτης, ο τρόπος κίνησης της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης. Και αυτό πάει καλά. Πού έγινε το λάθος εδώ; Είναι αυτό που είπε ο συνάδελφος κ. Τζανής, ότι κάπου υπήρχε σύγχυση ανάμεσα σε κρατικές αρμοδιότητες και σε τοπικές υποθέσεις. Και μέχρι πού μπορεί να είναι η τοπική υπόθεση και πού μπορεί να υπάρξει και συντρέχουσα αρμοδιότητα, διότι πολλές φορές μία υπόθεση μπορεί να μοιραστεί από το κράτος και παράλληλα και από την τοπική αυτοδιοίκηση, να είναι μια συντρέχουσα αρμοδιότητα. Βέβαια πρέπει να ξεκαθαριστούν οι κανόνες για να μην υπάρχει σύγχυση.

Εδώ, λοιπόν, εκείνο το οποίο εμείς αυτήν τη στιγμή νομίζουμε ότι δεν πρέπει να ασκεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση -και αυτό ήταν πάντοτε αν θέλετε η θέση μου- ήταν οι έλεγχοι. Όχι αρμοδιότητες και εξουσίες. Θα μπορούσαμε και άλλες από το χώρο αρμοδιότητες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να δούμε να πηγαίνουν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Όχι όμως έλεγχοι και αυτή είναι η διαφορά, κύριε Κωστόπουλε. Αυτές εδώ οι οποίες καταγράφονται μέσα δεν έχουν να κάνουν με ελέγχους. Παραδείγματος χάρη το ωράριο των καταστημάτων μπορεί να είναι στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Πρέπει να δούμε τις τοπικές ιδιομορφίες.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Είναι τοπικό το θέμα.
ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Μπορεί όμως αυτήν τη στιγμή, που όλα αυτά είναι σε μια ενιαία νομοθεσία, να παρεμβαίνει ο υπαλλήλος ο ελεγκτής του ΙΚΑ ή ο πιδήποτε άλλο. Αυτό δεν εμποδίζει το ποιος παρεμβαίνει μέσα από τους ελέγχους και γνωστοποιεί τις αρμόδιες αρχές να για επιβληθούν οι κυρώσεις.

'Άλλωστε το σημαντικότερο ζήτημα ήταν ότι στο ΙΚΑ

διαμορφώσαμε αυτήν την ειδική υπηρεσία και δίνουμε την ευχέρεια πλέον –αυτό είναι το σημαντικότερο απ' όλα– της διασταύρωσης των στοιχείων ανάμεσα στους ελεγκτικούς μηχανισμούς του ΙΚΑ, των επιθεωρήσεων εργασίας του ΣΔΟΕ ώστε οι έλεγχοι να είναι αποτελεσματικοί.

Και αν παλαιότερα αυτά ήταν δύσκολα πράγματα, τώρα με την πληροφορική και την οργάνωση πλέον σε κάποιες άλλες βάσεις ολόκληρης της ελληνικής πολιτείας, μπορεί και να δει αυτούς τους έλεγχους. Και ασφαλώς δεν μπορεί να δώσεις την ευχέρεια κάποια στιγμή, αυτό που είπε ο κ. Βεζδρεβάνης, να τα μαζεύει όλα. Δεν γίνεται. Διότι υπάρχουν ασφαλιστικές δικλείδες. Και εδώ η ασφαλιστική δικλείδα είναι ο νόμος περί απορρήτου, στον οποίο είναι υποχρεωμένοι και αυτοί οι υπάλληλοι να πειθαρχούν. Αλίμονο αν στην άσκηση των καθηκόντων τους, όταν παίρνουν κάποια στοιχεία τα δημοσιοποιούν. Άρα υπάρχουν εδώ οι προστατευτικές διατάξεις.

Άκουσα μια κριτική σε σχέση με το προεδρικό διάταγμα. Ξέρετε, τα προεδρικά διατάγματα που οργανώνουν τις διάφορες υπηρεσίες της Υπουργεία, τα νομικά πρόσωπα κλπ., τις περισσότερες φορές είναι αόριστα. Και είναι ευρείες οι εξουσιοδοτήσεις. Εδώ είναι όλες συγκεκριμένες. Δεν καταλαβαίνω την ένστασή σας. Πόσοι υπάλληλοι θα πάρουν, σε ποια κατηγορία είναι ο καθένας, όλα αυτά μπορούσαν να μην ήταν στο νομοσχέδιο. Όχι ότι έκανα χάρη, μην το ερμηνεύσετε έτσι. Έτσι πρέπει να είναι, όσο γίνεται πιο ορισμένα. Και άκουσα την κριτική για το 2190. Είναι αυτονότη ότι οι προσλήψεις στο δημόσιο γίνονται με τον 2190. Δεν μπορεί επειδή κάποιοι είναι ύποπτοι ή κάποιους θεωρούν ύποπτους να αναφέρομαστε στα αυτονότητα.

Όσον αφορά τη συμμετοχή των συνδικάτων που έβαλε ο κ. Κωστόπουλος. Πώς δεν υπάρχει η συμμετοχή των συνδικάτων; Το άρθρο 11 αναφέρεται στο υπηρεσιακό σώμα. Και έχουν την ευχέρεια τα συνδικάτα να κάνουν τις αναφορές τους για να μην πω τις καταγγελίες τους και να παρέμβουν. Και να δουν και τον αρμόδιο Υπουργό. Αλλά στη διαδικασία του κοινωνικού ελέγχου, είναι μέσα η ΓΣΕΕ, είναι μέσα οι εκπρόσωποι και εδώ είναι ο έλεγχος.

Εδώ θα κάνω μια διόρθωση, για τα Πρακτικά, γιατί έχει δίκιο η Επιστημονική Επιτροπή. Στο άρθρο 13 να αναφέρουμε την Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου. Αυτό είναι το σωστό και όχι όπως το έχουμε καταγράψει στο σχετικό άρθρο που η παλιά της ονομασία ήταν η Ένωση Εμπορικών Συλλόγων Ελλάδος. Αυτό που ανέφερα είναι η Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου. Να διορθωθεί και αυτό.

Κατά συνέπεια συμμετέχουν όλοι οι κοινωνικοί εταίροι και βέβαια δεν μπορούμε να πάμε στην προσέγγιση του κ. Παρασκευόπουλου να βάλουμε και τους ιατρικούς συλλόγους και το ΤΕΕ κλπ, διότι θα φτιάχναμε ένα πολύπλοκο σχήμα, το οποίο δεν θα απέδιδε αυτά τα οποία θέλουμε να αποδώσει και εδώ είναι πράγματι η άσκηση ελέγχων σε σχέση με όλα αυτά τα ζητήματα.

Βάλαμε τον Ιούλιο του 1999 για να μπει σε εφαρμογή και θα είμαι απόλυτα ικανοποιημένος να αρχίσει την 1η Ιουλίου 1999 και θα κάνουμε ότι γίνεται για να επιτευχθεί αυτό, γιατί προκευμένου να γίνουν όλες αυτές οι προσλήψεις, όλες αυτές οι αλλαγές, όλες αυτές οι προσεγγίσεις, διαγωνισμοί ΑΣΕΠ κλπ. δεν μπορεί να γίνει από τη μια ημέρα στην άλλη. Άρα ένας χρόνος έχει το στοιχείο του ρεαλισμού. Και εμείς θα προσπαθήσουμε κυρίως να καλύψουμε αυτές τις θέσεις μέσα από δημόσιο διαγωνισμό και όχι μέσα από αποσπάσεις, γιατί για να πάμε σε αποσπάσεις που προβλέπει ο νόμος, πρέπει να πληρούν οι υπάλληλοι που θα αποσπασθούν τις προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος και όπως καταλαβαίνετε είναι πολύ δύσκολο να βρεθούν αυτοί οι υπάλληλοι.

Θα κλείσω με ένα σχόλιο του κ. Κωστόπουλου. Ο κ. Κωστόπουλος βλέπει στημένα παιχνίδια. Δεν ξέρω πώς τα τεκμηριώνει και πού τα βασίζει. Γιατί ο γενικός αφηρημένος πολιτικός λόγος του κ. Κωστόπουλου δεν έχει πια αξία, εγώ δεν έχω κανένα κόμπλεξ αυτήν τη στιγμή να συνεργαστώ και με τους βιομήχανους και με τους βιοτέχνες και με τους έμπορους και ασφαλώς πρώτα απ' όλα με τη ΓΣΕΕ και με

τους εργαζόμενους και με όλους. Πού είναι το ζήτημα, στο βαθμό που όλοι έχουμε έναν κοινό στόχο όπως σας είπα, να αυξήσουμε την παραγωγή στη χώρα, να πάμε όλοι μαζί τον τόπο μπροστά και όπως είπα στη διανομή ας βρεθεί άλλος τρόπος. Μιλάτε για σύγκρουση. Πού τα είδατε όλα αυτά. Ο Σύλλογος Ελληνικών Βιομηχανιών στα περισσότερα διαφωνεί, σε κάποια συμφωνεί με το νομοσχέδιο. Εμείς δεν το βλέπουμε αυτό κακό.

Εγώ έχω πει πολλές φορές ποιος πρέπει να είναι ο ρόλος τους και τους έχω πολλές φορές κατακρίνει δημόσια, σε πολλά ζητήματα. Προχθές, όπως είδατε, με μεγάλη επιμονή δεν ήθελαν τις διατάξεις αυτές, οι οποίες προβλέπουν ουσιαστικούς ελέγχους.

Ξεκαθάρισα και στην πρωτολογία μου, ότι για μένα το θέμα των ουσιαστικών ελέγχων είναι κεντρικό ζήτημα σήμερα στην ελληνική κοινωνία και στην ελληνική Δημόσια Διοίκηση. Και δεν το διαπραγματεύμαστε με κανέναν. Όταν μπήκε το θέμα ότι εδώ οι διατάξεις είναι αυστηρές, γιατί το άκουσα αυτό από κάποιους συναδέλφους σήμερα και ότι αυτό μπορεί να οδηγεί ενδεχόμενα σε συναλλαγή, πρέπει να σας πω ότι αυτό δεν το δέχομαι.

Τι σημαίνει συναλλαγή;

Αν μεν υπάρχουν κακοί δημόσιοι υπάλληλοι πρέπει όλοι μας, με πρώτους εμάς στο Υπουργείο να τους βρούμε και να πάνε στα αρμόδια πειθαρχικά όργανα. Διότι σε τελευταία ανάλυση, πέρα από το γενικότερο θέμα δεν χρωστάνε οι συνεπείς υπάλληλοι τίποτα να τσουβαλιάζονται όλοι μαζί. Αυτή είναι η άποψη και η θέση μου.

Αλλά πέρα από αυτό, αν υπάρχουν όπως είπα, δωρολήπτες –υπάρχουν και δωροδόχοι και οι δωροδόχοι είναι από το χώρο αυτό και βάλτε το σε εισαγωγικά αυτό αν θέλετε, οι οποίοι σήμερα διαμαρτύρονται– και να αντισταθούν οι ίδιοι και να έρθουν στις αρμόδιες αρχές, διοικητικές, εισαγγελικές κλπ., για να παρέμβουμε. Διότι αυτό το νοστρό φαινόμενο που δεν είναι μόνο της ελληνικής κοινωνίας –αλλά αυτό δεν μπορεί να είναι άλλοι για κανέναν μας– πρέπει όλοι μας και μέσα από τους ελέγχους που θέτει το ίδιο το νομοσχέδιο, να δώσουμε την καλύτερη δυνατή απάντηση.

Εμείς είμαστε υπερήφανοι και γι' αυτές τις διατάξεις μέσα αν θέλετε και από την αυτοκριτική μας ότι δεν έπρεπε να πάνε τότε κλπ. Πήγαιναν κάτω από μία γενικότερη διάθεση, διότι η αποκέντρωση σημαίνει καλύτερο αποτέλεσμα. Είδαμε τα ζητήματα και αναθεωρήσαμε κάποια απόψη. Δεν είναι εκεί το ζήτημα πιστεύω. Το ζήτημα είναι να βλέπουμε και τα λάθη μας και να διορθώνουμε μέσα από αυτήν τη διαδικασία, ότι πρέπει να διορθώνουμε και κυρίως να κοιτάμε μπροστά. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Μιχαλολιάκος έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία δεν διακατέχεται ούτε στο παρελθόν ποτέ είχε τέτοια συμπεριφορά από μικροψυχία. Θέλει να ασκεί πάντοτε κριτική ευθύνης και προσπαθεί να συμβάλει στην καλύτερη δυνατή νομοθέτηση.

Οφείλω δε να ομολογήσω από την αρχή ότι αυτή η ενότητα των άρθρων δεν είναι το χειρότερο κομμάτι του νομοσχεδίου. Αυτό είναι σαφές. Όμως για να το προσεγγίσουμε σωστά, θα πρέπει να είμαστε όλοι ειλικρινείς. Εδώ μιλάμε για το χρονικό ενός εγκλήματος. Χρειάζεται και η ομολογία του ενόχου. Το χρονικό του εγκλήματος είναι ότι η Κυβέρνηση, ανεξαρτήτως αν ο κ. Παπαϊωάννου συμφωνούσε ή διαφωνούσε, σε μια έξαρση πολιτικής αλαζονείας, αγνοώντας τις πολιτικές της δεσμεύσεις και ίσως έξαρσης και λαίκισμού χρησιμοποιώντας έτσι και τους νεοσύστατους θεσμούς της δευτεροβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κατήργησε τις υπηρεσίες τις οποίες τώρα επιχειρεί, ίσως με άλλη ενόραση να επανασυστήσει. Δηλαδή για όλη αυτήν την ιστορία δεν θα αναλάβει τις πολιτικές της ευθύνες.

Όλοι θα συμφωνήσουμε ότι η υπόθεση της διαπλοκής δεν είναι καινούρια στη ζωή μας. Τα τελευταία χρόνια έχει πάρει διαστάσεις πολύ επικίνδυνες, αλλά δεν είναι καινούρια στη

ζωή μας. Διαπλοκή μεταξύ εργοδοτών και υπηρεσιακών παραγόντων, διαπλοκή μεταξύ οικονομικής και πολιτικής εξουσίας ήσαν ανέκαθεν στοιχεία τα οποία ενοχοποιούσαν το πολιτικό σύστημα. Απλώς τα τελευταία χρόνια, έχει πάρει τη μορφή και την έκταση, που δεν είναι απλώς ανησυχητική, αλλά κινδυνεύει να ακυρώσει το ίδιο το πολιτικό σύστημα.

Άρα το πρώτο που οφείλουμε όλοι να επισημάνουμε είναι ότι έγινε μια κυβερνητική παρέμβαση βλαπτική. Προώθησε τη συναλλαγή, προώθησε την ασυδοσία, και δημιούργησε αυτό το κλίμα το αρνητικό.

Δικαιούται το κάθε πολιτικό στέλεχος να πει ότι έκανε αυτήν τη νομοθετική παρέμβαση γιατί πάντοτε στη λογική της νομοθέτησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ., υπάρχει να καθιερώνουμε θεσμούς, οι οποίοι θα υπηρετούν όχι το λαό ή τον πολίτη, αλλά το κομματικό μας κράτος. Και δικαιούται να κάνει κανείς και την υπόθεση εργασίας αν θέλετε, εν όψει αλλαγής του πολιτικού συσχετισμού δυνάμεως και ενδεχομένως την απομόνωση της κυβερνητικής παράταξης από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, ότι αυτό δεν της προσφέρει πλέον.

Αυτή η καχυποψία γίνεται ακόμη πιο τεκμηριωμένη, αν θέλετε, όταν δει κανείς τις νέες διατάξεις, οι οποίες έχουν σαφώς το χαρακτήρα το συγκεντρωτικό υπό την πολιτική εξουσία, γι' αυτό και καθιερώνεται ευθύς αμέσως, με τις νέες διατάξεις, ο θεσμός του ειδικού γραμματέως, πολιτικού προσώπου, δηλαδή κομματικού στελέχους της κυβερνούσης παράταξης.

Θα ήθελα να μείνω λίγο παραπάνω στο φαινόμενο της διαφθοράς και της συναλλαγής που έχει μπει ως πολύ αρνητικό στοιχείο στη ζωή μας. Όταν κανείς θέλει να πατάξει τη διαφθορά, ασφαλώς οφείλει να θεσμοθετήσει και βαρύτατες κυρώσεις. Πρέπει όμως να προσέχει πάντα, αυτές οι κυρώσεις να έχουν το μέγεθος της λογικής. Και όταν πρέπει να αποδεικνύει κανείς την εντιμότητά του σε μία εποχή που οι πειρασμοί είναι πολλοί, θα πρέπει να αποφεύγει να δίνει εξουσίες σε ένα άτομο είτε είναι από τον παραδοσιακό μηχανισμό της γραφειοκρατίας είτε είναι από τους καινούριους που θα προκύψουν με τις προσλήψεις. Όταν λέτε ότι ένας άνθρωπος έχει δικαιώματα να διαπραγματευθεί για επιβολή προστίμων από πενήντα χιλιάδες (50.000) δραχμές έως τρία εκατομμύρια (3.000.000) ή ακόμη και τη δυνατότητα να κλείσει μία επιχείρηση, η οποία μπορεί να είναι και εποχιακού χαρακτήρα για κάποιες μέρες, αυτό οφείλει να σας προβληματίσει ότι δεν οδηγεί στην κατεύθυνση της κάθαρσης, αλλά ενδεχομένως ενισχύει τη συναλλαγή. Ένας άνθρωπος θα μπορεί να διαπραγματευθεί από πενήντα χιλιάδες (50.000) μέχρι τρία εκατομμύρια (3.000.000) δραχμές. Να σας το διαβάσω, είναι στο άρθρο 16: "Πρόστιμο για κάθε μία παράβαση από πενήντα χιλιάδες δραχμές μέχρι τρία εκατομμύρια". Εγώ θα ήθελα πολύ να παρακαλέσω τους συναδέλφους του ΠΑ.ΣΟ.Κ. να δουν, γιατί αν δεν είναι κανείς ρεαλιστής δεν μπορεί να είναι και οραματιστής.

Έπειτα είναι δυνατόν να ιστοπεδώνουμε ως παράγοντα αξιοπιστίας και αποτελεσματικότητας τη συσσωρευμένη εμπειρία των συνεργατών μας υπαλλήλων του Υπουργείου; Είναι δυνατόν να ξεκινούμε με τη λογική ότι όλοι όσοι υπηρετούν σήμερα μάλλον αδυνατούν να στελεχώσουν τις νέες υπηρεσίες όταν μεγαλώνουμε τόσο πολύ τα χρονικά όρια των εμπειριών τους στο συγκεκριμένο τομέα; Γιατί δεν ανταποκρίνεται η Κυβέρνηση στα δικά τους αιτήματα να κάνει τα πέντε χρόνια τρία και τα επτά πέντε. Γιατί αυτή η μικρόψυχη αντιμετώπισή τους; Μήπως γιατί στις συνδικαλιστικές τους διαδικασίες έκαναν το λάθος να μην κυριαρχήσει η φιλοκυβερνητική παράταξη; Μήπως θα ήταν διαφορετική η μεταχείριση, μια και θέλετε να πάρετε και τα εύσημα της τομής που επιχειρείτε; Εκτός αν υπάρχει γενικευμένη καχυποψία προς όλους και θέλετε να τους αποφύγετε.

Άρα, λοιπόν, το θέμα υφίσταται, το θέμα της οργάνωσης των υπηρεσιών ελέγχου και υφίσταται ως πολύ έντονο στοιχείο. Το θέμα είναι πώς θα το αξιοποιήσουμε, αν θα το αξιοποιήσουμε για τη δημιουργία ενός μηχανισμού άντλησης κομματικής εξουσίας, παρεμβάσεων στην παραγωγική διαδι-

κασία, ή αν θα το αξιοποιήσουμε για να συγκρουστούμε ως πολιτικό σύστημα με τη συναλλαγή.

Κλείνω, γιατί είπα ότι είμαι σύντομος. Είναι καλό ως φαινόμενο η Κυβέρνηση να επιχειρεί επανόρθωση ενός εγκλήματος που διέπραξε, αλλά θα ήταν πολύ καλύτερο αν η κατεύθυνση των νέων δομών δεν ήταν η εξυπηρέτηση των κομματικών της συμφερόντων, αλλά της ελληνικής κοινωνίας και η σύγκρουση με τη διαφθορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Κολοζώφ έχει το λόγο.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Κύριε Πρόεδρε, ο κύριος Υπουργός απέδωσε στο κόμμα μας ότι η προσέγγιση που κάνει στην ενότητα που συζητάμε σήμερα –και πιστεύω ότι είχε ένα ευρύτερο πεδίο η παραπήρησή του– γίνεται με μίζερο τρόπο και ότι κυριαρχεί η μιζέρια και η μικρόψυχη. Θα ήθελα να παραπήρω ότι πρέπει να λάβει υπόψη του ο κύριος Υπουργός τις μεγάλες και πολλές ανησυχίες που έχει το κόμμα μας σχετικά με το πώς εφαρμόζονται μία σειρά από ζητήματα που αποφασίζονται στη ζωή μέσα.

Θα πρέπει να επισημάνω ότι το κόμμα μας είναι το μοναδικό κόμμα που έχει μία διάρκεια ζωής τόσο μεγάλη, έχει συσσωρεύσει μία τόσο πολύ μεγάλη εμπειρία γύρω από αυτά τα ζητήματα, έχει ζήσει καταστάσεις αντιφατικές, έχει δει πράγματα που μόνο στα βιβλία μπορεί να δει κανείς την αντιφατικότητά τους και το πόσο διαφορετική είναι η διατύπωσή τους στο χαρτί και η εφαρμογή τους στην πράξη. Πολύ περισσότερο όταν ζούμε σε μία κοινωνία όπου η εξουσία ανήκει σε μία συγκεκριμένη τάξη και όπου το κράτος –και σε αυτό προχθές ο κύριος Υπουργός συναίνεσε– εκφράζει αυτήν την ταξική διατάξη. Δεν έχει καταργηθεί, μας διαβεβαίωσε ο Υπουργός, η πάλη των τάξεων.

Είναι λογικό, αφού όταν θέλει να κάνει μία τέτοια μαρξιστική προσέγγιση, να συναντείσει μαζί μας ότι σε αυτήν την κοινωνία αυτός ο οποίος έχει την εξουσία εκφράζεται και με το κράτος. Το κράτος τον εκφράζει. Και παρά τις όποιες καλές προθέσεις του όποιου "καλού" άνθρωπου βρίσκεται στα έδρανα του Υπουργείου, δεν μπορεί παρά να λειτουργήσει μέσα σε αυτό το πλαίσιο και πολύ περισσότερο οι μηχανισμοί εκτέλεσης των αποφάσεων ή και ελέγχου των αποφάσεων.

Κοιτάξτε τώρα την αντίφαση που υπάρχει. Εάν έχουμε δίκιο εμείς ότι αυτό το νομοσχέδιο –και τα συνδικάτα, όχι μόνο εμείς– εκφράζει τα συμφέροντα της εργοδοσίας ή αν θέλετε, περιορίζει εν μέρει ακόμη περισσότερο από ότι προηγούμενα, τα συμφέροντα των εργαζομένων, πάμε εμείς να νομοθετήσουμε ένα όργανο ελέγχου το οποίο τι θα κάνει; Θα πρέπει να διαπιστώνει εάν εφαρμόζεται ή όχι αυτό που εμείς αποφασίζουμε σήμερα και επομένως να κινηθεί μέσα σε αυτό το πλαίσιο που εμείς πιστεύουμε ότι είναι ένα πλαίσιο που περιορίζει ακόμη περισσότερο τα δικαιώματα των εργαζομένων ή τα τραπατίζει.

Να, λοιπόν, που αυτό το όργανο ελέγχου μπαίνει σε ένα πλαίσιο που δεν μπορεί παρά να διαπιστώσει αυτό που θα διατυπώσουμε εμείς στην καλύτερη των περιπτώσεων, πολύ δε περισσότερο που εμείς λειτουργούμενον.

Προηγουμένως ακούσαμε από τον κ. Κανελλόπουλο το πώς στην πράξη τα όργανα ελέγχου και υπεράσπισης των δικαιωμάτων των εργαζομένων μετατρέπονται στη ζωή σε όργανα υπεράσπισης και εξυπηρέτησης των ιδιωτικών συμφερόντων, το πως υπάλληλοι αυτής της υπηρεσίας μόλις παίρνουν τη σύνταξη τους μετατρέπονται σε στηρίγματα των ιδιωτών.

Ζούμε σε αυτήν την κοινωνία. Εκφράζεται έτσι αυτή η κοινωνία. Επομένως, η προσέγγισή μας δεν είναι μίζερη. Αντίθετα, είναι βαθύτατη ανησυχία και προσπάθεια όσο το δυνατόν περισσότερο να υπερασπιστούμε ότι πρέπει να περιορίζεται από τη διατύπωση αυτών των νόμων.

Να σας φέρω ένα συγκεκριμένο παράδειγμα, κύριε Υπουργέ. Εμείς έχουμε την αίσθηση ότι δεν πρέπει να παραμείνουν αρμοδιότητες στις νομαρχίες, γύρω από αυτήν την υπηρεσία ελέγχου.

Ορισμένες αρμοδιότητες όμως εσείς λέτε ότι πρέπει να είναι. Το υποστηρίζε προηγουμένως και ο κύριος Υπουργός.

Κοιτάξτε τώρα: Ένας εργαζόμενος, που θίγονται τα συμφέροντά του από τον εργοδότη, θα πάει στην Επιθεώρηση Εργασίας. Θα του πει η Επιθεώρηση Εργασίας: Κοίταξε αυτό είναι αρμοδιότητα της νομαρχίας. Θα πάει στη νομαρχία. Και η νομαρχία θα του πει: Ξέρεις, εν μέρει αυτό είναι δική μου υπόθεση, αλλά το υπόλοιπο είναι της Επιθεώρησης Εργασίας. Και θα έχουμε αυτό το μπαλάκι που θα διευκολύνει ακριβώς μία κατάσταση που γνωρίζουμε καλά ότι υπάρχει σήμερα και εξυπηρετεί τον εργοδότη. Και αυτό πρέπει να το ξεπεράσουμε.

Νομίζουμε ότι θα πρέπει να λάβετε υπόψη σας αυτές τις παραπήρσεις μας. Μην επιμείνετε στο να μείνουν εκεί αυτές οι αρμοδιότητες, τουλάχιστον οι πιο σημαντικές τις οποίες ανέφερε αναλυτικά ο ειδικός αγορητής μας. Να περάσουν στο Υπουργείο κεντρικά, όπου εν πάσῃ περιπτώσει ο έλεγχος και με τη συμμετοχή, εκεί όπου προβλέπεται –εμείς θα θέλαμε και στους ελεγκτές των ελεγκτών να υπάρχει παρέμβαση των συνδικάτων– όπου μπορεί, να παρεμβαίνει το συνδικαλιστικό κίνημα, να διευκουλυνθεί η διαδικασία εξυπηρέτησης των εργαζόμενων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Επιθυμεί άλλος εκ των κυρίων συναδέλφων να δευτερολογήσει;

Ορίστε, κύριε Κωστόπουλε, έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να δώσω λίγα στοιχεία ακόμη σχετικά με την πρόταση που κάναμε για την ενίσχυση του ρόλου του συνδικάτου στις Επιθεώρησεις Εργασίας, για τη συμμετοχή και το λόγο τους. Είμαστε σε θέση να καταλάβουμε τι λένε τα άρθρα 8 και 11. Επίσης ξέρουμε τι σημαίνει το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στο νόμο, ώστε να γίνει ένας καταμερισμός των Επιθεώρησεων Εργασίας πώς θα οργανωθούν, κλπ. Θα μπορούσε βέβαια να προβλέπεται στο νομοσχέδιο, χωρίς τα προεδρικά διατάγματα. Όμως δεν κουβεντιάζουμε αυτό τώρα.

Τι θα έβλαπτε να είναι ενισχυμένη η παρουσία των εκπροσώπων των συνδικαλιστικών οργανώσεων στις διάφορες επιτρόπες; Μα, τι δουλειά έχει ο εκπρόσωπος των εργαζόμενων στην Επιθεώρηση Εργασίας Ηρακλείου, που αποτελείται από δημόσιους υπάλληλους με ένα ξεχωριστό αντικείμενο; Υπάρχει ένα ερώτημα. Και όμως ένα μάτι ακόμη δεν θα έβλαπτε. Έχουμε πλήθος παραδείγματα, όπου παρά τις αδυναμίες και τις δυσκολίες που έχει το συνδικαλιστικό κίνημα –και τις γνωρίζουμε– η συμμετοχή του συνδικαλιστή σε διάφορους χώρους έπαιξε θετικό ρόλο. Αποτράπηκαν μερικές φορές και σημαντικά σκάνδαλα. Δεν θέλω να αναφερθώ τώρα σε αυτές τις περιπτώσεις. Ενδεχόμενα τις έχει υπόψη του το Υπουργείο Εργασίας. Αυτή είναι η δική μας άποψη. Είναι άποψη στα πλαίσια της σημερινής λειτουργίας του συνδικαλιστικού κινήματος και όπως έχουν σήμερα οι κανόνες του παιχνιδιού. Γιατί εάν πάμε στην άλλη τη λογική που θα την προτιμούσαμε, δεν θα έπρεπε να υπάρχουν Επιθεώρησεις Εργασίας δημοσίων υπαλλήλων. Θα έπρεπε τον έλεγχο να τον ασκούν τα ίδια τα συνδικάτα. Αυτός είναι ο στρατηγικός μας στόχος που θα προκύψει από την ανατροπή της εξουσίας της αστικής τάξης.

Έγινε μία παραπήρηση από τον κύριο Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ότι κάνουμε μίζερες τοποθετήσεις. Τοποθετήθηκε πάνω σε αυτό και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΚΚΕ. Τι θα πει μίζερη και ξεμίζερη;

Λόγου χάρη μιλήσαμε συγκεκριμένα για το ρόλο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, χθες και σήμερα όπως προβλέπεται από το νομοσχέδιο. Είπαμε ότι δεν χωράει να έχει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ευθύνη για απολύσεις των εργαζομένων. Μίζερη ξεμίζερη, δεν ξέρω πώς τη χαρακτηρίζει ο καθένας είναι μία πρόταση.

Την παίρνεις υπόψη σου και αλλάζεις το νομοσχέδιο ή δεν την παίρνεις υπόψη σου και λες δεν τη δέχομαι γι' αυτούς τους λόγους. Η μίζερια δεν βρίσκεται στη δική μας τοποθέτηση. Η μίζερια και θα έλεγα το "κόλπο" βρίσκεται στη μεριά

της Κυβέρνησης που έφερε μια τέτοια σοβαρή υπόθεση, όπως είναι οι επιθεωρήσεις εργασίας, να τη μπάσει μέσα σε ένα νομοσχέδιο και να στείλει κάποια μηνύματα ότι κάνω επιθεωρήσεις, οι οποίες δεν θα έχουν ουσιαστικά ρόλο αύριο. Περίπου αυτό είναι το μήνυμα που εκπέμπει.

Μίλησε ο κύριος Υπουργός –και δεν έκανε λάθος, σωστά το έπιασε– για στημένα παιχνίδια στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων και γενικότερα για ότι βγήκε στη δημοσιότητα από τη μεριά των εκπροσώπων των εργοδοτικών οργανώσεων και κυρίως από τη μεριά του Σ.Ε.Β. Κοιτάξτε, κύριε Πρόεδρε, θέλω να είμαι καθαρός. Πολιτικό πρόσωπο είμαι βέβαια, δεν είναι ανάγκη να κάνω τώρα τον εισαγγελέα ή το χωροφύλακα και να φέρω στοιχεία κάθε φορά που λέω μία άποψη. Πολιτικά κρίνω τα τεκτενόμενα.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών, ο ιδιος, αυτός που ήταν στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων –δεν έχω τίποτα προσωπικά με τον άνθρωπο, αντιδίκοι ιδεολογικά και ταξικά είμαστε– έχει υποστηρίξει κατά το παρελθόν τη "Λευκή Βίβλο" με όλα τα πανιά ανοιχτά, έχει μιλήσει για τη διευθέτηση του χρόνου εργασίας, έχει πει ότι αυτά είναι τα καινούρια δεδομένα και έρχεται στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων να ανατρέψει όλο αυτό το σκεπτικό του το γραπτό και το προφορικό δεν ξέρω για ποιους λόγους και να λέει ότι δεν υποστηρίζει το νομοσχέδιο. Την ίδια στιγμή ο εκπρόσωπος της Γ.Σ.Ε.Ε. λέει ότι υποστηρίζει το νομοσχέδιο, ο οποίος νομιμοποιούταν όχι μόνο να βάλει τις φωνές, αλλά να πάρει βρεγμένες σανίδες και να κυνηγάει κάποιους συντάκτες αυτού του νομοσχέδιου. Όλο αυτό το πράγμα μας δημιουργήσει εύλογα ερωτηματικά. Τι γίνεται ρε παιδιά;

Αυτοί που χάνουν είναι οι εργαζόμενοι. Πάει το οκτάρω, πάει την αόριστη διάρκεια εργασίας. Και όμως έρχονται και λένε ότι έχει θετικά στοιχεία, ότι έρχεται να διορθώσει μερικά πράγματα. Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών που του παραδίδονται όλα, λέει όχι. Εσείς θα καταλήγατε σε διαφορετικό συμπέρασμα από αυτό που κατέληξε ο υποφαινόμενος, ότι κάτι παίζεται; Και πρόσθεσα ότι στημένο παιχνίδι παίζεται. Αν δεν απαντά πάλι με πολιτικούς όρους, ε, τι να κάνουμε, αυτά είναι τα όπλα μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Πάντως, κύριε Κωστόπουλε, βρεγμένη ή στεγνή η σανίδα πονάει.

Ο κ. Μάτης έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Περίμενα μεγαλύτερη γενναιοδωρία από την Αξιωματική Αντιπολίτευση. Χαιρέτησα διακόπτωντας την κατάθεση προτάσεως εκ μέρους του εισηγητού, αλλά ήρθε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος για να διορθώσει τα πράγματα και να πει ότι εμείς οφείλουμε σαν Αντιπολίτευση να αναδείξουμε ότι θεωρούμε ότι πουλάει. Πρέπει να πω ότι αν έγινε ένα λάθος με τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων της Επιθεωρητήσης Εργασίας στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Πειράμα πήταν και δεν βγήκε σε πέρασ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: ... το οποίο λάθος η Κυβέρνηση το αναγνωρίζει και το διορθώνει. Αυτά άλλωστε κρίθηκαν στις εκλογές του 1996 όπου ο ελληνικός λαός είπε, σταθμίζοντας τα σωστά και τα λάθη της προηγούμενης τριετίας, σας δίνουμε ξανά την εντολή να κυβερνήσετε.

Επομένως μην προσπαθείτε να κάνετε το μαύρο άσπρο. Επεκτείνοντας αυτήν την προσπάθεια πήγατε να αλλοιώσετε την πλέον πανηγυρική αποδοχή της ρύθμισης που ακούσαμε στην ακρόαση των φορέων στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων όπου ανεπιφύλακτα χαιρέτισαν το νομοσχέδιο οι συνδικαλιστές-εκπρόσωποι τόσο των εργαζομένων του Υπουργείου Εργασίας που είναι στο χώρο σας, όσο και των επιθεωρητών εργασίας.

'Οσον αφορά τον κ. Σπράο –γιατί λέτε συχνά για τον κ. Σπράο– να σας πω ότι είναι ένας διακεκριμένος επιστήμονας που χρησιμοποιείται από πολλές κυβερνήσεις και από μας σαν σύμβουλος για να πει τις απόψεις του. Πληρώνεται για αυτό. Μας λέει τις απόψεις του, αλλά ως Κυβέρνηση αξιοποιούμε όποιες θεωρούμε σωστές και όποιες δεν θεωρούμε σωστές τις αφήνουμε στην πάντα.

Να μην κάνετε πολιτική με δημοσιεύσεις εφημερίδων. Δεν προάγεται έτσι η κοινοβουλευτική διαδικασία.

'Οσον αφορά την πιθανότητα να χωρά στο Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας εκπρόσωπος των εργαζομένων θα ήθελα να μας πει ο εκπρόσωπος του Κ.Κ.Ε. πώς τεχνικά μπορεί να γίνει αυτό, για να το υποστηρίξω. Σε μία υπηρεσία δημοσίων υπαλλήλων που δεν λειτουργεί ως επιτροπή δεν χωράει. Εκεί που χωράει και επιβάλλεται είναι στις επιτροπές κοινωνικού ελέγχου. Εκεί έχει μπει επαρκής αριθμός εκπροσώπων από τη ΓΣΕΕ. Δεν μπορώ να ακολουθήσω την άποψη του κ. Κωστόπουλου ο οποίος αποδύμενος σε ένα κυνήγι μαγισσών είπε ότι έχουν συνωμοτήσει η λαοπρόβλητη ηγεσία της ΓΣΕΕ η οποία προσφάτως εκλέχθηκε μέσα από συνέδριο, ο ταξικός αντίπαλος στο ΣΕΒ, και μία κυβέρνηση για να καταπιέσουν τους εργαζόμενους. Αυτή η λογική δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Εκφράζω την απορία μου και βέβαια δεν την υιοθετώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Δεν σας βγαίνει το σκηνικό, κύριε Μάτη.

Ο κ. Παπαγεωργόπουλος έχει το λόγο.

'Όμως, κύριε Παπαγεωργόπουλε είπατε στην ομιλία σας ότι ξαναχύτησε ο κ. Σπράος. Δεν ξαναχύτησε. Εκτός και αν αναφέρεστε στα παλιά. Για τα πρόσφατα δεν ξαναχύτησε. Το λέω αυτό για του λόγου το αληθές.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Φίλε, κύριε Πρόεδρε, και εσείς ο συνάδελφος της Συμπολίτευσης, ο εισιγητής, είπατε να μη μιλάμε μέσω εφημερίδων. Είναι σωστό αυτό, όταν τηρούνται αρχές και κανόνες κοινοβουλευτικής διαδικασίας. Αυτή η Κυβέρνηση όμως μας έχει μάθει με προπομπούς οι οποίοι αναφέρουν τα δυσοιώνα, με διαρροές ελεγχόμενες ή μη, με αλληλοδιαμέυσεις και τελικά το πάει εκεί που θέλει να το πάει. Ένα χρόνο πριν λοιπόν ο κ. Σπράος ήταν μάντης δεινών τα οποία ήκολούθησαν στην πορεία.

'Ένα χρόνο μετά βλέπουμε την πρότασή του να δημοσιεύεται στη σημερινή "ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ". Προτείνει ομαδικές απολύσεις με ασφαλιστικό ορίο ηλικίας, εξήντα πέντε – εξήντα επτά χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Αυτά είναι παλιά.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι σημειρινό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Σημειρινό μπορεί να είναι το δημοσίευμα. Οι απόψεις είναι παλιές.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Σημειρινή είναι η έκθεση του διεθνούς νομισματικού ταμείου. Η ευχή είναι ένα χρόνο μετά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Το λέω αυτό επειδή είστε φίλοι...

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Εμείς δεν τον ξέρουμε τον κ. Σπράο, ούτε θέλουμε να τον γνωρίσουμε. Τον χαρίζουμε στο Π.Α.Σ.Ο.Κ. με την ευχή να μην τον ακούτε. Να ακούτε τη θεσμικά όργανα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Είπα ότι εσείς είστε φίλοι μου, αλλά δεν με ακούσατε.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό το επιβεβαιώνω. Εύχομαι, λοιπόν, ένα χρόνο μετά να μην επιβεβαιωθούν αυτά που αρχίσαμε να διαβάζουμε πάλι.

'Έρχομαι στο θέμα μας. Θέλω να πω ότι για να είμαστε συνεπείς προς τη θέση που πάντα είχαμε, η Νέα Δημοκρατία να ψηφίσει το άρθρο 6 που αφορά την αρχή αυτού του κεφαλαίου, δηλαδή την επί της αρχής τοπιθέτηση επί του Β' κεφαλαίου. Θα ψηφίσουμε τη σύσταση του Σώματος Επιθεωρητης Εργασίας και τις αρμοδιότητες όπως προβλέπονται σε αυτό το άρθρο.

Από εκεί και πέρα οι παρατηρήσεις μας και οι επιφυλάξεις μας είναι ότι συγκεκριμένες βελτιωτικές προτάσεις μας δεν απαντήθηκαν από τον κύριο Υπουργό και μάλιστα σε ζητήματα που δεν είναι μείζονα και θα ανέτρεπαν την όποια σοσιαλιστική φιλοσοφία και την όποια εψημονή σε ιδεολογικές ορθοδοξίες.

Λέμε στο άρθρο 7 παράγραφος 2 να διευκρινισθεί ότι οι περιφερειακές υπηρεσίες θα υπάρχουν εκεί που υπήρχαν και στο παρελθόν επιθεωρήσεις εργασίας. Να μη μείνει αυτό κενό γράμμα.

Για την ειδική γραμματεία έχουμε εντονότατες επιφυλάξεις. Ευχόμαστε να διαψευστούμε. Δεν μας ακούσατε. Πιστεύουμε

ότι τρία χρόνια για έναν πτυχιούχο και πέντε χρόνια για έναν δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι αρκετά τα επτά χρόνια για το μη πτυχιούχο και τα πέντε για τον πτυχιούχο. Σημαίνει ότι μέχρι λιγότερο προσωπικό, μένουν περισσότερα κενά και με τις νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις, που ζητάει ο Υπουργός Εργασίας, θα βάλει αυτούς που θέλει εκεί που θέλει, για να ελέγξει απόλυτα το σώμα. 'Ετσι θα πάρετε αυτούς που θέλετε, σύμφωνα με τα γνωστά κριτήρια.

Εγώ δεν αδίκησα, αλλά τίμησα την Ομοσπονδία Υπαλλήλων του Υπουργείου Εργασίας, την οποία άκουσε ο Υπουργός, αλλά σε θέματα δευτερεύοντα και επουσιώδη. Δεν την άκουσε σε σοβαρά και ουσιαστικά θέματα και υπάρχουν κείμενα που αναφέρουν τις ενστάσεις τους, τις παρατηρήσεις τους και τους προβληματισμούς τους. Βάζουν ένα ζήτημα, γιατί διασπάτε το υπηρεσιακό συμβούλιο στα δύο; Το κάνετε για να το ελέγξετε. 'Ένα υπηρεσιακό συμβούλιο σε όλα τα Υπουργεία έτυχε να μην ελέγχεται από το ΠΑΣΟΚ. Το διασπάτε, λοιπόν, για να το αποδυναμώσετε και να το ελέγξετε. Και σ' αυτό δεν πήραμε απάντηση.

Οι αναφορές σας στην πίστη προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση έχουν φιλολογικό χαρακτήρα, δεν έχουν καμία αξία για τη σημερινή περίπτωση και επί του προκειμένου τις προτάσεις της Νέας Δημοκρατίας και του ΚΚΕ, που ακούστηκαν στη Βουλή, δεν τις αξιοποιήσατε και γι' αυτό παρά τη θέλησή μας ψηφίζουμε μόνο το πρώτο άρθρο αυτής της ενότητας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο Υφυπουργός Εργασίας κ. Πρωτόπαπας έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, θέλω να ξεκαθαρίσω ότι δεν υπάρχει καμία περίπτωση να υιοθετήσει η Κυβέρνηση προτάσεις, που έχουν να κάνουν με τη διεύρυνση του ορίου απολύσεων ή με την αύξηση των ορίων ηλικίας. Το λέω μια και καλή, για να τελειώσει αυτή η ιστορία και δεν με ενδιαφέρει τι γράφει η α', η β' ή γ' εφημερίδα. Είναι σαφής η θέση μας και δεν τη διαπραγματεύμαστε. Βέβαια θέλω να σας υπενθυμίσω ότι οι απόψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου ήταν οι ίδιες, που εκφράστηκαν για την περίοδο 1990–1993, αλλά δεν είχα ακούσει τότε να γίνονται κατηγορηματικές διαφούσεις από την πλευρά του τότε Υπουργού Εργασίας και της Κυβέρνησης σας.

'Όσο για τα άλλα θέματα, μόνο οι νεκροί δεν κάνουν λάθη και απαντώ στην κριτική που έγινε, όσον αφορά τις επιθεωρήσεις εργασίας. Δώσαμε μια ευκαιρία στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και κάποιοι είχαν προβλέψει από τότε αυτό που κάνουμε σήμερα. Υπήρξε μια άλλη άποψη, η ευκαιρία δόθηκε, αλλά δεν πέτυχε και υπάρχει ένας αντικειμενικός στόχος. Αυτό είναι να γίνεται σωστά η δουλειά του ελεγκτικού μηχανισμού. Να τηρούνται οι νόμοι και οι συλλογικές συμβάσεις, να προστατεύεται ο εργαζόμενος. Αυτό θέλουμε να πετύχουμε. Αν κάτι δεν πήγε σωστά, έχουμε την τόλμη και φέρνουμε την ευθύνη να είμαστε εμείς αυτοί που το διορθώνουμε. Δεν κάνουμε μία απλή επαναφορά και περιμένενα να το αναγνωρίσετε. Αλλάζουμε τα πράγματα, κάνουμε μία τομή, φτιάχνουμε κάτι νέο, ένα σώμα κατά τα καλύτερα πρότυπα που υπάρχουν, ικανό και εμπλουτισμένο με τις αναγκαίες εξουσίες, δυνατό, προκειμένου να επιβάλει την τήρηση της εργατικής νομοθεσίας και να προστατεύσει τον εργαζόμενο. Το κράτος θα έχει τους ελεγκτικούς μηχανισμούς, αλλά θα είναι αποτελεσματικοί, για να κάνει τη δουλειά του.

Δεν επαναφέρουμε μόνο τις επιθεωρήσεις, αλλά αλλάζουμε τα δεδομένα, δημιουργούμε κάτι νέο, κάνουμε μια τομή, που χρειάζεται αυτή η χώρα, αλλά και η λειτουργία της αγοράς εργασίας, ιδιαίτερα σε μια κρίσιμη στιγμή που όλα αλλάζουν κι εμείς πρέπει να είμαστε αυτοί, που τα ρυθμίζουμε και που καθορίζουμε τους κανόνες του παιχνιδιού.

Θα περίμενα να μην εμφανιστεί από τη Νέα Δημοκρατία αυτή η μιζέρια, που πάλι εμφανίζεται με διαδικαστικές προφάσεις, προσπαθεί να μην ταυτιστεί με την κίνηση που κάνουμε και δεν ψηφίζει το σύνολο των άρθρων της ενότητας αυτής. Αν είναι δυνατόν! Εμάς κατηγορείτε για διαπλοκή; Μην κρίνετε εξ ιδιων τα αλλότρια.

Μιλάω γενικότερα. Μου λέει "εξ' ιδίων κρίνετε τα αλλότρια". Προς Θεού! Και αυτή η Κυβέρνηση είναι η τελευταία που μπορεί να κατηγορηθεί για κάτι τέτοιο. Άλλα από κει και πέρα, ακόμη και σε σχέση με τη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης, εμείς δεν είμαστε εκείνοι οι οποίοι προχωρούμε θεσμούς που ακριβώς αποβλέπουν στο να προστατεύσουν και το δημόσιο υπάλληλο, αλλά και τον πολίτη που έρχεται σε επαφή με τη Δημόσια Διοίκηση;

Εμείς δεν πρωθήσαμε το "Συνήγορο του πολίτη"; Ο "Συνήγορος του πολίτη" γίνεται πια μια πραγματικότητα και θα έχει το δικαίωμα και ο πολίτης να εκφράζει τα παράπονά του, αλλά να εμποδίζονται και διαπλοκές και συναλλαγές από τον οποιονδήποτε ήθελε να το κάνει, προκειμένου να μπορούμε να προστατεύσουμε τον απλό πολίτη τον Έλληνα που θέλει να έρθει σε επαφή με τη Δημόσια Διοίκηση.

'Οσον αφορά αυτό που είπατε, την απομόνωση από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, λίγη υπομονή, κοντός ψαλμός αλληλούια, κοντά είναι οι νομαρχιακές εκλογές και θα δούμε τι ακριβώς έχει να γίνει.

Θέλω να δώσω μερικές απαντήσεις σε συγκεκριμένα σημεία που έθιξαν οι συνάδελφοι.

Πρώτον, για το άρθρο 16 παράγραφος 2 δεν είναι έτοι τα πράγματα. Δεν είναι ο ένας υπάλληλος ο οποίος ανεξέλεγκτα θα μπορεί να επιβάλει ποινές στον κάθε εργοδότη. Πρώτα πρώτα υπάρχει το αιτιολογημένο της απόφασης. Και θα ήθελα να διαβάσετε το αιτιολογημένο της απόφασης το οποίο επιβάλλεται και ελέγχεται -τονίζω και πάλι- από τον υπάλληλο ο οποίος θα το κάνει. Άλλα, πέραν αυτού, στο ίδιο άρθρο υπάρχει και η δυνατότητα της προσφυγής. Όποια επιχειρηση σκετικά ότι αδικήθηκε και μπορεί να τεκμηρώσει ότι έχει αδικηθεί, έχει τη δυνατότητα να κάνει προσφυγή και να της αναγνωριστεί το δίκιο της και να τεκμηρώσει την προσφυγή της. Δεν υπάρχει, λοιπόν, κανένας ανεξέλεγκτος και κανένας ο οποίος ενεργεί μόνος του. Υπάρχει πλήρης προστασία και του πολίτη και του εργαζομένου και της σωστά λειτουργούσης επιχειρήσης στον τομέα αυτό.

Δευτέρη παρατήρηση. Μιλάτε για μια συγκρότηση που έχει κομματικά κριτήρια. Δεν έχετε καταλάβει τη φιλοδοξία μας, κύριε Παπαγεωργόπουλε. Φιλοδοξούμε να φτιάξουμε ένα σώμα το οποίο θα λειτουργεί στο διηνεκές, το οποίο δεν θα επηρεάζεται από τις αλλαγές των Υπουργών και από τις αλλαγές των κυβερνήσεων. Θα μπορεί να λειτουργεί με τα πρότυπα ενός ελεγκτικού μηχανισμού άτεγκτου, σωστού, δίκαιου και ο οποίος δεν θα έχει μέσα ούτε κομματικές σκοπιμότητες, ούτε θα επηρεάζεται από τις οποιεσδήποτε προσωπικές σκοπιμότητες ή εντολές. Θα λειτουργεί έξω από κόμματα, έξω από αλλαγές Υπουργείων, ακριβώς αφοσιωμένο -και έχουμε βάλει τις ασφαλιστικές δικλείδες σ' αυτό- προκειμένου να επιτύχει το σκοπό του. Γι' αυτό όμως, και οι υπάλληλοι πρέπει να είναι έμπειροι. Αυτός είναι ο σκοπός που βάλαμε αυτές τις χρονικές προθεσμίες. Θέλουμε υπαλλήλους έμπειρους που να ξέρουν τα προβλήματα, να ξέρουν τους πειρασμούς που υπάρχουν σε τελική ανάλυση, υπαλλήλους που να έχουν δοκιμαστεί πολύχρονα στην άσκηση αυτού του λειτουργήματος, ακριβώς για να πετύχουμε την αναβάθμιση και τη σταθερότητα και τη διαχρονικότητα που εγώ πιστεύω ότι και οι δυο θέλουμε.

Και κάτι αλλο. Θέλω να κάνω καθαρές δυο παρατήρησεις που ειπώθηκαν από την πλευρά του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος. Δεν παίρνει άλλες αρμοδιότητες η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση πέρα από εκείνες που είχε και πριν το νόμο 2218. Είναι οι λεγόμενες συντρέχουσες αρμοδιότητες που ο νομάρχης τις είχε και πριν ψηφιστεί ο σχετικός νόμος με τον οποίο η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση πήρε τις επιθεωρήσεις εργασίας.

Και όσον αφορά τη συμμετοχή, υπάρχει ουσιαστική συμμετοχή. Θέλω να τονίσω ότι κανείς δεν εμποδίζει ούτε το εργατικό κέντρο ούτε την ομοσπονδία ή το σωματείο να είναι παρόν ή να παρευρεθεί ή να πάει μαζί με τον επιθεωρητή σε κάποιο έλεγχο. Ξέρετε ότι στην πράξη αυτό γίνεται και γίνεται πάρα πολλές φορές. Άλλα την ευθύνη -και νομίζω σ' αυτό πρέπει να συμφωνήσουμε όλοι- του ελέγχου και την ευθύνη

του αποτελέσματος πρέπει να την έχει το κράτος, πρέπει να την έχει ο δημόσιος υπάλληλος, εκείνος ο οποίος είναι υπεύθυνος προκειμένου να ελέγχει και είναι υπεύθυνος να δώσει και το πόρισμα του ελέγχου που κάνει. Δεν μπορούμε να υποκαταστήσουμε το κράτος. Οι ελεγκτικοί μηχανισμοί πρέπει να ανήκουν στο κράτος. Αυτό φωνάζουμε χρόνια τώρα -το φώναζα όταν ήμουν και πρόεδρος της ΓΣΕΕ- ότι οι ελεγκτικοί μηχανισμοί πρέπει να ανήκουν στο κράτος προκειμένου να μπορούν να ασκούνται σωστά και να ρυθμίζουν -γιατί αυτό μας ενδιαφέρει- την αγορά εργασίας.

Θέλω να θυμισώ βέβαια ότι και γι' αυτό υπάρχει χωριστό υπηρεσιακό συμβούλιο -είναι στα πρότυπα του ΣΔΟΕ- προκειμένου να κατοχυρώσει την αυτονομία του σώματος. Αυτός είναι ο λόγος και όχι ο λόγος κανενός ελέγχου, κύριε Παπαγεωργόπουλε. Θέλουμε την αυτονομία και τη διαχρονικότητα του σώματος και γι' αυτό βάλαμε το χωριστό υπηρεσιακό συμβούλιο, όπως επίσης και γι' αυτό έχουν γίνει και οι σχετικές προβλέψεις στα υπόλοιπα άρθρα.

Κλείνοντας, πιστεύω ότι και οι τελευταίες ανησυχίες πρέπει να εκλείψουν. Δεν υπάρχει καμία πρόθεση κομματισμού. Υπάρχει σταθερότητα και λειτουργία διαχρονική του μηχανισμού αυτού, αποτελεσματική λειτουργία του μηχανισμού αυτού και νομίζω ότι πρέπει να φύγουμε από μικρόψυχες λογικές και να ψηφίσουμε τουλάχιστον αυτό το κεφάλαιο του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Πριν σας δώσω το λόγο, κύριε Μιχαλολιάκο, για ένα-δύο λεπτά να λέμε και του στραβού το δίκιο, τουλάχιστον ο κύριος Υφυπουργός από άλλη θέση τότε είχε την ίδια στάση και τη θέση ότι οι επιθεωρήσεις πρέπει να ανήκουν στο κράτος και όχι στις νομαρχίες.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, αυτό του το αναγνωρίσαμε και εμείς από περίσσευμα προσφοράς στην κατεύθυνση της αλήθειας. Πρέπει να τονίσω όμως ότι τον ελληνικό λαό δεν τον ενδιαφέρει η άποψη του Α ή του Β Υπουργού ως συσχετισμός δυνάμεων εντός του ΠΑ.ΣΟ.Κ., αλλά το τελικό παραγόμενο πολιτικό προϊόν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Στη Δημοκρατία γίνεται σύνθετη απόψεων.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Δεν θα έπαιρνα το λόγο καθόλου τώρα, αν ο κύριος Υπουργός δεν είχε διολισθήσει σε μια αμετροεπή αναφορά του στα διαπλεκόμενα. Στο σπίτι του κρεμασμένου, δεν μιλάνε για σχοινί. Ο κόσμος το έχει τούμπαν και εσείς κρυφό καμάρι. Είσθε η Κυβέρνηση των διαπλεκομένων συμφερόντων. Αυτά σας στήριξαν και αυτά επιχειρείτε να εξυπηρετήσετε ανεπαρκώς ακόμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Μιχαλολιάκο, αυτό δεν υπάρχει στο νομοσχέδιο. Δεν έχει κανένα άρθρο περί διαπλεκομένων μέσα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Έκανε αναφορά ο κύριος Υπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Να τελειώσουμε το νομοσχέδιο, κύριε Μιχαλολιάκο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Ο ελληνικός λαός υφίσταται το παρακράτος της διαφθοράς, αυτό που νοθεύει και την πολιτική εξουσία και όλες τις άλλες μορφές εξουσίας και συμπίπτει το παρακράτος της διαφθοράς με το κομματικό κράτος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Το συγκροτούν οι ίδιοι άνθρωποι και φεύγοντας το ΠΑ.ΣΟ.Κ. από τη ζωή μας θα έχει δημιουργήσει δύο νέες κατηγορίες Ελλήνων πολιτών, τους νεοπλούσους που είναι οι κρατικοδίαιτοι και δυστυχώς για το μέγα πλήθος του ελληνικού λαού, είναι πολλοί και οι νεόπτωχοι. Οι νεόπτωχοι είναι η νέα γενιά, είναι οι μισθωτοί, οι συνταξιούχοι αυτούς που κάποτε φραστικά υπηρετούσατε και με τους οποίους έχετε πάρει πολιτικό διαζύγιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Θα παρακαλέσω, κύριε Μιχαλολιάκο, να ολοκληρώσετε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, εμείς προσπαθούμε πάντοτε με χαμηλούς τόνους να είμαστε θετικοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Δεν μπορεί όμως να λέτε για το παρακράτος ...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Όμως δεν μπορούμε να μην απαντούμε στις προκλήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Δεν έχουν καμία σχέση όλες αυτές οι αναφορές σας με το νομοσχέδιο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Και σε ό,τι αφορά τον υπαινιγμό σας για την αλλαγή των πολιτικών συσχετισμών με τις επικείμενες νομαρχιακές εκλογές, ο ελληνικός λαός, και με αφετηρία στις εκλογές αυτοδιοίκησης, και με βασικό στόχο τις εθνικές εκλογές, αυτό το παρακράτος της διαφθοράς θα το ανατρέψει. Θα αποτελέσετε παρελθόν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Όχι, όχι. Εκεί είναι και ο τελικός κριτής.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Θα παρακαλέσω τον κύριο Υφυπουργό να απαντήσει μονολεκτικά για να λήξει η συνεδρίαση.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Μάτη, δεν μπορώ να σας δώσω το λόγο, πρέπει να λήξει αυτός ο χορός δηλώσεων και αναφορών που δεν έχουν σχέση με το νομοσχέδιο και θα παρακαλέσω, κύριε Υπουργέ, να μην ανοίξουμε το φάκελο αυτό.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Κύριε Πρόεδρε, η αναφορά μου έγινε με βάση την ομιλία του κ. Μιχαλολιάκου. Δεύτερον, θα του απαντήσω με τους τίτλους των δύο Σαιξητηρικών τραγωδιών τον ένα παραφρασμένο.

Κύριε Μιχαλολιάκο, μου φαίνεται ότι βλέπετε όνειρο θερινής νυκτός. Και βέβαια δεν είναι έτσι, επειδή έτσι νομίζετε. Να μας λέτε τώρα για παρακράτος, για διαφθορά, για κομματικό κράτος και για άλλα ωραία, όνειρο θερινής νυκτός. Επαναλαμβάνω ότι δεν είναι έτσι, επειδή έτσι νομίζετε.

Κλείνω, επαναλαμβάνοντας αυτό που είπα στην ομιλία μου. Μη εξ ιδιων κρίνετε τα αλλότρια.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Μιχαλολιάκο, δεν έχετε το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΙΧΑΛΟΛΙΑΚΟΣ: Κύριε Υφυπουργέ, ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Παρακαλώ να μη γράφεται καμία διακοπή του κ. Μιχαλολιάκου.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της ενότητας των άρθρων από 6 έως και 17 και περνάμε στην ψηφοφορία κατ' άρθρον. Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 6, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεπώς το άρθρο 6 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 7, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεπώς το άρθρο 7 έγινε δεκτό όπως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεπώς το άρθρο 8 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 9, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεπώς το άρθρο 9 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 10, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεπώς το άρθρο 10 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 11, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεπώς το άρθρο 11 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 12, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεπώς το άρθρο 12 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 13, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεπώς το άρθρο 13 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 14, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεπώς το άρθρο 14 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 15, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεπώς το άρθρο 15 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 16, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεπώς το άρθρο 16 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 17, ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Συνεπώς το άρθρο 17 έγινε δεκτό, ως έχει, κατά πλειοψηφία.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 13.15' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Παρασκευή 7 Αυγούστου 1998 και ώρα 10.00' π.μ. με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος: νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Ρύθμιση εργασιακών σχέσεων, σύσταση Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας και άλλες διατάξεις", σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη.